

Tekijänoikeuslaki 8.7.1961/404

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 LUKU Tekijänoikeuden kohde ja sisälllys

1 §

Sillä, joka on luonut kirjallisen tai taiteellisen teoksen, on tekijänoikeus teokseen, olkoonpa se kaunokirjallinen tahi selittävä kirjallinen tai suullinen esitys, sävellys- tai näyttämöteos, elokuvateos, valokuvateos tai muu kuvataiteen teos, rakennustaiteen, taidekäsityön tai taideteollisuuden tuote taikka ilmetköönpä se muulla tavalla. (24.3.1995/446)

Kirjallisena teoksena pidetään myös karttaa sekä muuta selittävää piirustusta tai graafista taikka plastillisesti muotoiltua teosta sekä tietokoneohjelmaa. (11.1.1991/34)

Taloudelliset oikeudet (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 lisätty väliotsikko tulee voimaan 1.1.2006.

2 § (14.10.2005/821)

Tekijänoikeus tuottaa, jäljempänä säädetyn rajoituksen, yksinomaisen oikeuden määrätä teoksesta valmistamalla siitä kappaleita ja saattamalla se yleisön saataviin, muuttamattomana tai muutettuna, käännöksenä tai muunnelmana, toisessa kirjallisuus- tai taidelajissa taikka toista tekotapaa käyttäen.

Kappaleen valmistamisena pidetään sen valmistamista kokonaan tai osittain, suoraan tai välillisesti, tilapäisesti tai pysyvästi sekä millä keinolla ja missä muodossa tahansa. Kappaleen valmistamisena pidetään myös teoksen siirtämistä laitteeseen, jolla se voidaan toisintaa.

Teos saatetaan yleisön saataviin, kun:

- 1) se välitetään yleisölle johtimitse tai johtimitta, mihin sisältyy myös teoksen välittäminen siten, että yleisöön kuuluvilla henkilöillä on mahdollisuus saada teos saataviinsa itse valitsemastaan paikasta ja itse valitsemanaan aikana;
- 2) se esitetään julkisesti esitystapahtumassa läsnä olevalle yleisölle;

3) sen kappale tarjotaan myytäväksi, vuokrattavaksi tai lainattavaksi taikka sitä muutoin levitetään yleisön keskuuteen; taikka

4) sitä näytetään julkisesti teknistä apuvälinettä käyttämättä.

Julkisena esittämisenä ja yleisölle välittämisenä pidetään myös esittämistä ja välittämistä ansiotoiminnassa suurehkolle suljetulle piirille.

L:lla 821/2005 muutettu 2 § tulee voimaan 1.1.2006. Aiempi sanamuoto kuuluu:

2 §

Tekijänoikeus tuottaa, jäljempänä säädetyin rajoituksin, yksinomaisen oikeuden määrätä teoksesta valmistamalla siitä kappaleita ja saattamalla se yleisön saataviin, muuttamattomana tai muutettuna, käännöksenä tai muunnelmana, toisessa kirjallisuus- tai taidelajissa taikka toista tekotapaa käyttäen.

Kappaleen valmistamisena pidetään myös teoksen siirtämistä laitteeseen, jolla se voidaan toisintaa.

Teos saatetaan yleisön saataviin, kun se esitetään julkisesti tai kun sen kappale tarjotaan myytäväksi, vuokrattavaksi tai lainattavaksi taikka sitä muutoin levitetään yleisön keskuuteen tai näytetään julkisesti. Julkisena esittämisenä pidetään myös ansiotoiminnassa suurehkolle suljetulle piirille tapahtuvaa esittämistä.

3 §

Kun teoksesta valmistetaan kappale tai teos kokonaan tai osittain saatetaan yleisön saataviin, on tekijä ilmoitettava sillä tavoin kuin hyvä tapa vaatii.

Teosta älköön muutettako tekijän kirjallista tai taiteellista arvoa tahi omalaatuisuutta loukkaavalla tavalla, älköönkä sitä myöskään saatettako yleisön saataviin tekijää sanotuin tavoin loukkaavassa muodossa tai yhteydessä.

Oikeudesta, joka tekijällä on tämän pykälän mukaan, hän voi sitovasti luopua vain mikäli kysymyksessä on laadultaan ja laajuudeltaan rajoitettu teoksen käyttäminen.

4 §

Sillä, joka on kääntänyt teoksen tai muunnellut sitä tahi saattanut sen muuhun kirjallisuus- tai taidelajiin, on tekijänoikeus teokseen tässä muodossa, mutta hänellä ei ole oikeutta määrätä siitä tavalla, joka loukkaa tekijänoikeutta alkuperäisteokseen.

Jos joku teosta vapaasti muuttaen on saanut aikaan uuden ja itsenäisen teoksen, ei hänen tekijänoikeutensa riipu tekijänoikeudesta alkuperäisteokseen.

5 §

Sillä, joka yhdistämällä teoksia tai teosten osia on aikaansaanut kirjallisen tai taiteellisen kokoomateoksen, on siihen tekijänoikeus, mutta hänen oikeutensa ei rajoita oikeutta ensiksi mainittuihin teoksiin.

6 §

Jos kaksi tai useammat ovat yhdessä luoneet teoksen heidän osuuksiensa muodostamatta itsenäisiä teoksia, on tekijänoikeus heillä yhteisesti. Kullakin heistä on kuitenkin valta vaatimusten esittämiseen oikeuden loukkauksen johdosta.

7 §

Tekijänä pidetään, jollei näytetä toisin olevan, sitä, jonka nimi taikka yleisesti tunnettu salanimi tai nimimerkki yleiseen tapaan pannaan teoksen kappaleeseen tai ilmaistaan saatettaessa teos yleisön saataviin.

Jos teos on julkaistu tekijää 1 momentissa sanotuin tavoin ilmaisematta, edustaa julkaisija, milloin sellainen on mainittu, ja muutoin kustantaja tekijää, kunnes tämä on ilmaistu uudessa painoksessa tai ilmoitettu asianomaiselle ministeriölle.

8 §

Teos katsotaan julkistetuksi, kun se luvallisesti on saatettu yleisön saataviin.

Julkaistuksi teos katsotaan, kun sen kappaleita tekijän suostumuksella on saatettu kauppaan tai muutoin levitetty yleisön keskuuteen. (31.7.1974/648)

Vapaat teokset (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 lisätty väliotsikko tulee voimaan 1.1.2006.

9 § (14.10.2005/821)

Tekijänoikeutta ei ole:

- 1) lakeihin ja asetuksiin;
- 2) muihin Suomen säädöskokoelmasta annetun lain (188/2000) ja ministeriöiden ja valtion muiden viranomaisten määräyskokoelmista annetun lain (189/2000) mukaan julkaistaviin päätöksiin, määräyksiin ja muihin asiakirjoihin;
- 3) valtiosopimuksiin ja muihin vastaaviin kansainvälisiä velvoitteita sisältäviin asiakirjoihin;
- 4) viranomaisen tai muun julkisen toimielimen päätöksiin ja lausumiin;
- 5) viranomaisen tai muun julkisen toimielimen 1 – 4 kohdassa tarkoitetuista asiakirjoista tekemiin tai teettämiin käännöksiin.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske itsenäisiä teoksia, jotka sisältyvät momentissa tarkoitettuihin asiakirjoihin.

L:lla 821/2005 muutettu 9 § tulee voimaan 1.1.2006. Aiempi sanamuoto kuuluu:

9 §

Lakeihin ja asetuksiin sekä viranomaisen tai muun julkisen elimen päätöksiin ja lausumiin ei ole tekijänoikeutta.

Muut aineettomat oikeudet (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 lisätty väliotsikko tulee voimaan 1.1.2006.

10 § (23.8.1971/669)

Sen estämättä että teos on rekisteröity mallina siten kuin siitä on erikseen säädetty, voi sen tekijällä olla siihen tähän lakiin perustuva tekijänoikeus.

Oikeudesta valokuvaan säädetään lisäksi 49 a §:ssä. Integroidun piirin piirimallin oikeussuojasta säädetään erikseen. (24.3.1995/446)

2 luku (24.3.1995/446) Tekijänoikeuden rajoitukset ja säännökset sopimuslisenssistä (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 muutettu otsikko tulee voimaan 1.1.2006. Aiempi sanamuoto kuuluu: Tekijänoikeuden rajoitukset

Yleiset säännökset (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 muutettu väliotsikko tulee voimaan 1.1.2006. Aiempi sanamuoto kuuluu: Yleiset rajoituksia koskevat säännökset

11 § (14.10.2005/821)

Tämän luvun säännöksillä ei rajoiteta tekijälle 3 §:n mukaan kuuluvaa oikeutta laajemmin kuin 25 e §:stä johtuu.

Jos tämän luvun säännöksen nojalla teoksesta valmistetaan kappale tai teos saatetaan yleisön saataviin, tekijän nimi ja lähde on mainittava siinä laajuudessa ja sillä tavoin kuin hyvä tapa vaatii. Teosta ei saa tekijän suostumuksetta muuttaa enempää kuin sallittu käyttäminen edellyttää.

Tässä luvussa säädetyn tekijänoikeuden rajoituksen nojalla valmistetun teoksen kappaleen saa rajoituksen mukaisessa tarkoituksessa levittää yleisölle ja kappaletta käyttää julkiseen esittämiseen.

Mitä 3 momentissa säädetään, sovelletaan vastaavasti myös sopimuslisenssin nojalla tapahtuvaan käyttämiseen.

Tässä luvussa säädetyn tekijänoikeuden rajoituksen nojalla ei saa valmistaa kappaleita sellaisesta teoksen kappaleesta, joka on valmistettu tai saatettu yleisön saataviin 2 §:n vastaisesti tai jota suojaava tekninen toimenpide on 50 a §:n 1 momentin vastaisesti kierretty. Mitä tässä momentissa säädetään, ei kuitenkaan koske teosten käyttämistä 11 a, 16, 16 a?16 c tai 22 §:n tai 25 d §:n 2 tai 5 momentin nojalla.

L:lla 821/2005 muutettu 11 § tulee voimaan 1.1.2006. Aiempi sanamuoto kuuluu:

11 § (24.3.1995/446)

Tämän luvun säännöksillä ei rajoiteta tekijälle 3 §:n mukaan kuuluvaa oikeutta laajemmin kuin 25 e §:stä johtuu.

Milloin tässä luvussa olevan säännöksen nojalla teos toisinnetaan julkisesti, on lähde mainittava siinä laajuudessa ja sillä tavoin kuin hyvä tapa vaatii. Teosta ei saa tekijän suostumuksetta muuttaa enemmän kuin sallittu käyttäminen edellyttää.

Tilapäinen kappaleen valmistaminen (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 lisätty väliotsikko tulee voimaan 1.1.2006.

11 a § (14.10.2005/821)

Mitä 2 §:ssä säädetään oikeudesta valmistaa teoksesta kappaleita, ei koske sellaista tilapäistä kappaleen valmistamista:

- 1) joka on väliaikaista tai satunnaista;
- 2) joka on erottamaton ja välttämätön osa teknistä prosessia;
- 3) jonka ainoa tarkoitus on mahdollistaa välittäjän tekemä teoksen siirto verkossa kolmansien osapuolten välillä tai teoksen laillinen käyttö; sekä
- 4) jolla ei ole itsenäistä taloudellista merkitystä.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta tietokoneohjelmaan eikä tietokantaan.

L:lla 821/2005 lisätty 11 a § tulee voimaan 1.1.2006.

Valmistaminen yksityiseen käyttöön

12 § (24.3.1995/446)

Julkistetusta teoksesta saa jokainen valmistaa muutaman kappaleen yksityistä käyttöönsä varten. Siten valmistettua kappaletta ei ole lupa käyttää muuhun tarkoitukseen.

Kappaleen valmistamisen valmistuttajan yksityistä käyttöä varten saa myös antaa ulkopuolisen suoritettavaksi.

Mitä 2 momentissa säädetään, ei koske sävellysteoksen, elokuvateoksen, käyttöesineen tai kuvanveistoksen kappaleen valmistamista eikä muun taideteoksen jäljentämistä taiteellisin menetelmin.

Tämän pykälän säännökset eivät koske tietokoneella luettavassa muodossa olevaa tietokoneohjelmaa, tietokoneella luettavassa muodossa olevan kappaleen valmistamista tällaisessa muodossa olevasta tietokannasta eivätkä rakennusteoksen valmistamista. (3.4.1998/250)

Valokopiointi

13 § (14.10.2005/821)

Julkaistusta teoksesta saa valmistaa kappaleita valokopioimalla tai vastaavin menetelmin sopimuslisenssin nojalla siten kuin 26 §:ssä säädetään.

L:lla 821/2005 muutettu 13 § tulee voimaan 1.1.2007. Aiempi sanamuoto kuuluu:

13 § (24.3.1995/446)

Sillä, joka on lukuisia tietyn alan suomalaisia tekijöitä edustavalta järjestöltä saanut luvan valokopioimalla tai vastaavin menetelmin valmistaa julkaistuista teoksista kappaleita, on oikeus tällaisin menetelmin valmistaa kappaleita sellaisestakin saman alan julkaistusta teoksesta, jonka tekijää järjestö ei edusta. Kappaleita valmistettaessa on tällöin noudatettava luvassa määrättyjä ehtoja.

Sisäinen tiedotuskäyttö (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 lisätty väliotsikko tulee voimaan 1.1.2006.

13 a § (14.10.2005/821)

Painamalla tai vastaavin menetelmin valmistetussa sanomalehdessä tai aikakauskirjassa julkaistusta kirjoituksesta ja siihen liittyvästä kuvasta saa sopimuslissenssin nojalla, siten kuin 26 §:ssä säädetään, valmistaa kappaleita viranomaisen sekä elinkeinonharjoittajan ja yhteisön sisäistä tiedotuskäyttöä varten ja siten valmistettuja kappaleita käyttää mainitussa tarkoituksessa yleisölle välittämiseen muulla tavalla kuin radiossa tai televisiossa lähettämällä. Mitä tässä momentissa säädetään, ei koske kappaleen valmistamista valokopioimalla tai vastaavin menetelmin.

Radiossa tai televisiossa lähetettyyn ajankohtais- tai uutisohjelmaan sisältyvästä teoksesta saa valmistaa muutaman kappaleen viranomaisen sekä elinkeinonharjoittajan ja muun henkilön ja yhteisön sisäistä lyhyen ajan kuluessa tallentamisesta tapahtuvaa tiedotuskäyttöä varten.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske teosta, jonka tekijä on kieltänyt kappaleen valmistamisen tai teoksen välittämisen.

L:lla 821/2005 lisätty 13 a § tulee voimaan 1.1.2007.

Teosten käyttäminen opetustoiminnassa ja tieteellisessä tutkimuksessa (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 muutettu väliotsikko tulee voimaan 1.1.2006. Aiempi sanamuoto kuuluu: Kappaleiden valmistaminen opetustoiminnassa

14 § (14.10.2005/821)

Julkistetusta teoksesta saa sopimuslisenssin nojalla, siten kuin 26 §:ssä säädetään, valmistaa kappaleita opetustoiminnassa tai tieteellisessä tutkimuksessa käytettäväksi ja käyttää niitä mainitussa tarkoituksessa yleisölle välittämiseen muulla tavalla kuin radiossa tai televisiossa lähettämällä. Mitä tässä momentissa säädetään, ei koske kappaleen valmistamista valokopioimalla tai vastaavin menetelmin.

Opetustoiminnassa saa äänen tai kuvan suoran talteenottamisen avulla valmistaa kappaleita opettajan tai oppilaan esittämästä julkistetusta teoksesta opetustoiminnassa tilapäisesti käytettäväksi. Siten valmistettua kappaletta ei saa käyttää muuhun tarkoitukseen.

Ylioppilastutkintoon kuuluvaan tai muuhun vastaavaan kokeeseen saadaan ottaa osia julkistetusta teoksesta tai, jos teos ei ole laaja, koko teos.

Mitä 1 momentissa säädetään muun kuin radiossa tai televisiossa lähetetyn teoksen osalta, ei koske teosta, jonka tekijä on kieltänyt kappaleen valmistamisen tai teoksen välittämisen.

L:lla 821/2005 muutettu 14 § tulee voimaan 1.1.2006. 1 momentti tulee kuitenkin voimaan 1.1.2007. Aiempi sanamuoto kuuluu:

14 § (24.3.1995/446)

Milloin lukuisia tietyn alan suomalaisia tekijöitä edustava järjestö on antanut luvan sovitulla ehdoilla valmistaa äänen tai kuvan talteenottamisen avulla radio- tai televisiolähetyskseen sisältyvän julkistetun teoksen kappaleita opetustoiminnassa tai tieteellisessä tutkimuksessa käytettäväksi, luvan saaja voi vastaavin ehdoin valmistaa kappaleita sellaisestakin lähetyskseen sisältyvästä saman alan teoksesta, jonka tekijää järjestö ei edusta.

Opetustoiminnassa saa äänen tai kuvan suoran talteenottamisen avulla valmistaa kappaleita opettajan tai oppilaan esittämästä julkistetusta teoksesta opetustoiminnassa tilapäisesti käytettäväksi. Siten valmistettua kappaletta ei saa käyttää muuhun tarkoitukseen.

Ylioppilastutkintoon kuuluvaan tai muuhun vastaavanlaiseen kokeeseen saadaan ottaa osia julkistetusta kirjallisesta teoksesta tai, milloin teos ei ole laaja, koko teos. Samaan tarkoitukseen saadaan ottaa kuva julkistetusta taideteoksesta.

Kappaleiden valmistaminen eräissä laitoksissa

15 § (24.3.1995/446)

Radio- ja televisiolähetyskseen sisältyvistä julkistetuista teoksista saadaan sairaaloissa, vanhainkodeissa, vankiloissa ja muissa vastaavissa laitoksissa valmistaa kappaleita äänen ja kuvan tallentamisen avulla laitoksessa lyhyen ajan kuluessa tallentamisesta tapahtuvaa tilapäistä käyttöä varten.

Kappaleiden valmistaminen arkistoissa, kirjastoissa ja museoissa

16 § (14.10.2005/821)

Valtioneuvoston asetuksella säädettävä arkisto ja yleisölle avoin kirjasto tai museo saa, jollei tarkoituksena ole välittömän tai välillisen taloudellisen edun tuottaminen, valmistaa kappaleita omissa kokoelmissaan olevasta teoksesta:

- 1) aineiston säilyttämistä ja sen säilyvyyden turvaamista varten;
- 2) aineiston teknistä entistämistä ja kunnostamista varten;
- 3) kokoelmien hallintaa, järjestämistä ja vastaavia kokoelman ylläpidon edellyttämiä sisäisiä käyttötarkoituksia varten;
- 4) vaillinaisen teoksen kappaleen tai useana osana julkaistun teoksen puuttuvan osan täydentämiseksi, jos teosta tai tarvittavaa täydennystä ei ole saatavissa kaupallisen levityksen tai välittämisen kautta.

L:lla 821/2005 muutettu 16 § tulee voimaan 1.1.2006. Aiempi sanamuoto kuuluu:

16 § (24.3.1995/446)

Asetuksella säädettävillä arkistoilla, kirjastoilla ja museoilla on oikeus toimintaansa varten valmistaa kappaleita teoksesta asetuksessa säädetyin ehdoin.

Suomen elokuva-arkiston oikeudesta valmistaa kappaleita julkisesti esitettyyn kotimaiseen elokuvaan sekä sen mainos- ja muuhun tiedotusaineistoon sisältyvästä teoksesta on voimassa, mitä elokuvien arkistoinnista annetussa laissa (576/84) säädetään.

Teosten kappaleiden valmistaminen yleisölle ja teosten välittäminen yleisölle (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 lisätty väliotsikko tulee voimaan 1.1.2006.

16 a § (14.10.2005/821)

Valtioneuvoston asetuksella säädettävä arkisto ja yleisölle avoin kirjasto saa, jollei tarkoituksena ole välittömän tai välillisen taloudellisen edun tuottaminen:

- 1) valmistaa omissa kokoelmissaan olevasta vahingoittumiselle alttiista julkistetusta teoksesta kappaleita valokopioimalla tai vastaavalla menetelmällä ja saattaa ne yleisön saataviin lainaamalla, jos teosta ei ole saatavissa kaupallisen levityksen tai välittämisen kautta;

2) jos se katsotaan tarkoituksenmukaiseksi, valokopioimalla tai vastaavalla menetelmällä valmistaa kappaleita omissa kokoelmissaan oleviin kokoomateoksiin, sanomalehtiin tai aikakauskirjoihin sisältyvistä yksittäisistä kirjoituksista sekä muiden julkaistujen teosten lyhyistä osista annettaviksi lainaajille heidän yksityistä käyttöönsä varten niiden nidosten tai vihkojen asemesta, joihin ne sisältyvät.

Valtioneuvoston asetuksella säädettävä arkisto ja yleisölle avoin kirjasto tai museo saa, jollei tarkoituksena ole välittömän tai välillisen taloudellisen edun tuottaminen, välittää omissa kokoelmissaan olevan julkistetun teoksen yleisöön kuuluvalla henkilölle tutkimusta tai yksityistä opiskelua varten laitoksen tiloissa yleisölle välittämiseen varatuilla laitteilla. Edellytyksenä on, että välittäminen voi tapahtua teoksen käyttöä koskevien hankinta-, lisenssi- ja muiden sopimusehtojen estämättä ja että muu kuin tässä momentissa tarkoitettun käytön edellyttämä teoksen kappaleen valmistaminen digitaalisesti on estetty sekä jos teoksen välittäminen edelleen on estetty.

L:lla 821/2005 lisätty 16 a § tulee voimaan 1.1.2006.

Teosten käyttäminen vapaakappalekirjastoissa (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 lisätty väliotsikko tulee voimaan 1.1.2006.

16 b § (14.10.2005/821)

Kirjasto, jolle vapaakappalelain (420/1980) mukaan on luovutettava teoksen kappale, saa:

- 1) käyttää kokoelmissaan olevaa teosta 16 ja 16 a §:ssä tarkoitettuun tavoin ja pykälässä mainittuun edellytykseen;
- 2) välittää kokoelmissaan olevan julkistetun teoksen yleisöön kuuluvalla henkilölle tutkimusta tai yksityistä opiskelua varten yleisölle välittämiseen varatuilla laitteilla, jos muu kuin tässä kohdassa tarkoitettun käytön edellyttämä teoksen kappaleen valmistaminen digitaalisesti on estetty sekä jos teoksen välittäminen edelleen on estetty, sellaisen kirjaston tiloissa, jonka kokoelmiin aineisto vapaakappalelain mukaan sijoitetaan liitettäväksi, ja Suomen elokuva-arkistossa;
- 3) valmistaa kokoelmiinsa liitettäväksi kappaleita avoimessa tietoverkossa yleisön saataviin saatetuista teoksista;
- 4) valmistaa kokoelmiinsa liitettäväksi kappaleen sellaisesta julkaistusta teoksesta, jonka hankkiminen osaksi kirjaston kokoelmaa on tarpeen mutta jota ei ole saatavissa kaupallisen levityksen tai välittämisen kautta.

Mitä 1 momentin 1 ja 4 kohdassa säädetään, sovelletaan myös niihin kirjastoihin, joiden kokoelmiin 1 momentissa tarkoitettu kirjasto vapaakappalelain mukaan sijoittaa aineiston liitettäväksi.

L:lla 821/2005 lisätty 16 b § tulee voimaan 1.1.2006. 1 momentin 2 kohta tulee kuitenkin voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Teosten käyttäminen Suomen elokuva-arkistossa (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 lisätty väliotsikko tulee voimaan 1.1.2006.

16 c § (14.10.2005/821)

Suomen elokuva-arkisto saa:

- 1) käyttää kokoelmissaan olevaa teosta 16 ja 16 a §:ssä tarkoitettu tavoin ja pykälissä mainituin edellytyksin;
- 2) välittää kokoelmissaan olevan teoksen yleisöön kuuluvalle henkilölle tutkimusta tai yksityistä opiskelua varten 16 b §:ssä tarkoitettujen kirjaston tiloissa yleisölle välittämiseen varatuilla laitteilla, jos muu kuin teoksen käytön edellyttämä kappaleen valmistaminen digitaalisesti on estetty sekä jos teoksen välittäminen edelleen on estetty;
- 3) valmistaa kokoelmiinsa liitettäväksi kappaleita televisiossa tai radiossa lähettämällä yleisön saataviin saatetuista teoksista.

Mitä 1 momentin 1 ja 2 kohdassa säädetään, ei sovelleta ulkomaisen tuottajan valmistamaan elokuvateokseen.

Suomen elokuva-arkiston kokoelmissa olevaa teosta saa, lukuun ottamatta ulkomaisen tuottajan valmistamaa elokuvateosta, käyttää tutkimukseen ja korkeakoulutasoiseen elokuvaopetukseen.

Mitä 1–3 momentissa säädetään, sovelletaan myös sellaiseen talletusvelvollisuuden piiriin kuuluvaan aineistoon, jota säilytetään elokuvien arkistoinnista annetun lain (576/1984) säännösten mukaisesti hyväksytyssä säilytystilassa.

L:lla 821/2005 lisätty 16 c § tulee voimaan 1.1.2006. 1 momentin 2 ja 3 kohta sekä 3 momentti tulevat kuitenkin voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Teosten käyttäminen sopimuslisenssin nojalla arkistoissa, kirjastoissa ja museoissa (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 lisätty väliotsikko tulee voimaan 1.1.2006.

16 d § (14.10.2005/821)

Valtioneuvoston asetuksella säädettävä arkisto ja yleisölle avoin kirjasto tai museo saa sopimuslisenssin nojalla siten kuin 26 §:ssä säädetään:

- 1) valmistaa kokoelmissaan olevasta teoksesta kappaleen muissa kuin 16 ja 16 a? 16 c §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa;
- 2) välittää kokoelmissaan olevan teoksen yleisölle muissa kuin 16 a? 16 c §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske teosta, jonka tekijä on kieltänyt kappaleen valmistamisen tai teoksen välittämisen.

L:lla 821/2005 lisätty 16 d § tulee voimaan 1.1.2007.

Tarkemmat säännökset teosten käyttämisestä arkistoissa, kirjastoissa ja museoissa (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 lisätty väliotsikko tulee voimaan 1.1.2006.

16 e § (14.10.2005/821)

Lain 16, 16 a ja 16 d §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa voidaan valtioneuvoston asetuksella säätää niistä arkistoista sekä yleisölle avoimista kirjastoista ja museoista, joilla on pykälien mukainen teosten käyttöluva tai mahdollisuus hyödyntää sopimuslissenssisäännöstä, jos:

- 1) laitoksen toiminnasta tai sen tehtävistä on säädetty laissa;
- 2) laitoksella on lainsäädännössä säädetty erityinen arkistointi-, säilyttämis- tai palvelutehtävä;
- 3) laitoksen toiminta palvelee merkittävässä määrin tieteellistä tutkimusta; tai
- 4) laitoksen omistaa valtio.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 16 ja 16 a? 16 c §:n mukaisesta teoksen kappaleiden valmistamisesta ja siten valmistettujen teoskappaleiden käyttämisestä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä teoksen välittämisestä yleisöön kuuluvalla henkilöllä 16 a? 16 c §:n nojalla.

L:lla 821/2005 lisätty 16 e § tulee voimaan 1.1.2006.

Teosten saattaminen vammaisten käytettäviksi (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 muutettu väliotsikko tulee voimaan 1.1.2006. Aiempi sanamuoto kuuluu: Kappaleiden valmistaminen vammaisille

17 § (14.10.2005/821)

Näkövammaisille ja muille, jotka vamman tai sairauden vuoksi eivät voi käyttää teoksia tavanomaisella tavalla, saa valmistaa kappaleita julkaistusta kirjallisesta teoksesta, sävellysteoksesta tai kuvataiteen teoksesta muulla tavalla kuin ääntä tai liikkuvaa kuvaa tallentamalla. Siten valmistettuja teoksen kappaleita saa käyttää edellä tarkoitetuille välittämiseen muulla tavalla kuin radiossa tai televisiossa lähettämällä.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään niistä laitoksista, joilla on oikeus ääntä tallentamalla valmistaa julkaistusta kirjallisesta teoksesta kappaleita näkövammaisille ja muille, jotka vamman tai sairauden vuoksi eivät voi käyttää kirjoja tavanomaisella tavalla, lainattaviksi, myytäväksi tai käytettäväksi välittämisessä muulla tavalla kuin radiossa tai televisiossa lähettämällä.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään niistä laitoksista, joilla on oikeus valmistaa julkaistusta teoksesta viittomakielellä kappaleita kuuroille ja kuulovammaisille, jotka eivät voi käyttää teoksia tavanomaisella tavalla, lainattaviksi, myytäväksi tai käytettäväksi välittämisessä muulla tavalla kuin radiossa tai televisiossa lähettämällä.

Tekijällä on oikeus korvaukseen 2 ja 3 momentissa tarkoitettusta teoksen kappaleen valmistamisesta myytäväksi tai teoksen välittämisestä vammaiselle tai muulle siten, että tämän haltuun jää pysyvästi kappale teoksesta.

Mitä 1–4 momentissa säädetään, ei koske teoksen kappaleen valmistamista tai teoksen välittämistä kaupallisessa tarkoituksessa.

Edellä 2 ja 3 momentissa tarkoitettun laitoksen osalta edellytyksenä on, että asetuksella säädettävä laitos ei tavoittele kaupallista tai taloudellista etua, laitoksen toimialaan kuuluu vammaisten palvelutoiminta ja laitoksella on taloudelliset ja toiminnalliset valmiudet toiminnan harjoittamiseen. Valtioneuvoston asetuksella voidaan lisäksi säätää tarkempia määräyksiä 2 ja 3 momentin nojalla valmistettavien teoksen kappaleiden ja välitettävien teosten teknisistä ominaisuuksista ja merkitsemisestä sekä yleisölle välittämisestä.

L:lla 821/2005 muutettu 17 § tulee voimaan 1.1.2006. Aiempi sanamuoto kuuluu:

17 § (24.3.1995/446)

Julkaistusta kirjallisesta tai sävellysteoksesta saa valmistaa kappaleita tekstin saattamiseksi näkövammaisten luettavaksi.

Asetuksella säädettävillä laitoksilla on oikeus asetuksessa säädettävin ehdoin valmistaa julkaisusta kirjallisesta teoksesta kappaleita äänen tallentamisen avulla lainattavaksi näkövammaisille sekä henkilöille, jotka muun vamman tai sairauden vuoksi eivät voi käyttää kirjoja tavanomaisella tavalla.

Opetuksessa käytettävät kokoomateokset

18 § (14.10.2005/821)

Opetuksessa käytettäväksi tarkoitettuun painamalla tai vastaavin menetelmin valmistettuun kokoomateokseen, joka muodostetaan useiden tekijöiden teoksista, saa ottaa vähäisiä osia kirjallisesta teoksesta tai sävellysteoksesta taikka, jos teos ei ole laaja, koko teoksen, kun viisi vuotta on kulunut vuodesta, jona teos julkaistiin. Tekstiin liittyen saadaan ottaa kuva julkistetusta taideteoksesta. Mitä tässä momentissa säädetään, ei koske teosta, joka on valmistettu käytettäväksi opetuksessa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun lainaamisesta tekijällä on oikeus korvaukseen.

L:lla 821/2005 muutettu 18 § tulee voimaan 1.1.2006. Aiempi sanamuoto kuuluu:

18 § (24.3.1995/446)

Opetuksessa käytettäväksi tarkoitettuun kokoomateokseen, joka muodostetaan useiden tekijöiden teoksista, saa ottaa vähäisiä osia kirjallisesta tai sävellysteoksesta taikka, milloin sellainen teos ei ole laaja, koko teoksen, kun viisi vuotta on kulunut siitä vuodesta, jona teos julkaistiin. Tekstiin liittyen saadaan ottaa kuva julkistetusta taideteoksesta. Tämän pykälän säännökset eivät koske teosta, joka on valmistettu käytettäväksi opetuksessa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun lainaamisesta on tekijällä oikeus korvaukseen.

Teoksen kappaleiden levittäminen

19 § (24.3.1995/446)

Kun teoksen kappale on tekijän suostumuksella ensimmäisen kerran myyty tai muutoin pysyvästi luovutettu Euroopan talousalueella, kappaleen saa levittää edelleen. (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 muutettu 1 momentti tulee voimaan 1.1.2006. Aiempi sanamuoto kuuluu:

Kun teoksen kappale on tekijän suostumuksella myyty tai muutoin pysyvästi luovutettu, saa kappaleen levittää edelleen.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske teoksen kappaleen saattamista yleisön saataviin vuokraamalla tai siihen verrattavalla oikeustoimella. Rakennustaiteen, taidekäsityön tai taideteollisuuden tuotteen saa kuitenkin vuokrata yleisölle.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske elokuvateoksen tai tietokoneella luettavassa muodossa olevan tietokoneohjelman kappaleen saattamista yleisön saataviin lainaamalla.

Tekijällä on oikeus korvaukseen teosten kappaleiden lainaamisesta yleisölle, lukuun ottamatta rakennustaiteen, taidekäsityön tai taideteollisuuden tuotteita. Korvausta voidaan vaatia ainoastaan kolmen edellisen kalenterivuoden aikana tapahtuneesta lainaamisesta. Oikeutta korvaukseen ei kuitenkaan ole, jos lainaaminen tapahtuu yleisestä kirjastosta taikka tutkimusta tai opetustoimintaa palvelevasta kirjastosta.

Teoksen kappaleen, joka on tekijän suostumuksella ensimmäisen kerran myyty tai muutoin pysyvästi luovutettu Euroopan talousalueen ulkopuolella, saa 1 momentin mukaisesti 3 momentissa olevin rajoituksin:

- 1) saattaa yleisön saataviin lainaamalla;
- 2) myydä tai muutoin pysyvästi luovuttaa, jos luovutettava kappale on yksityisen henkilön omaan käyttöönsä hankkima;
- 3) myydä tai muutoin pysyvästi luovuttaa, jos luovutettava kappale on arkiston, yleisölle avoimen kirjaston tai museon kokoelmaansa hankkima.

(14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 lisätty 5 momentti tulee voimaan 1.1.2006.

Teoskappaleen näyttäminen (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 muutettu väliotsikko tulee voimaan 1.1.2006. Aiempi sanamuoto kuuluu: Teosten näyttäminen

20 § (14.10.2005/821)

Kun teoksen kappale on tekijän suostumuksella myyty tai muutoin pysyvästi luovutettu, kappaleita saadaan käyttää teoksen näyttämiseen julkisesti.

L:lla 821/2005 muutettu 20 § tulee voimaan 1.1.2006. Aiempi sanamuoto kuuluu:

20 § (24.3.1995/446)

Kun teoksen kappale on tekijän suostumuksella myyty tai muutoin pysyvästi luovutettu taikka teos on julkaistu, saadaan teosta näyttää julkisesti.

Julkinen esittäminen

21 § (14.10.2005/821)

Teoksen, joka on julkaistu, saa esittää julkisesti jumalanpalveluksen ja opetuksen yhteydessä.

Julkaistun teoksen saa myös esittää julkisesti tilaisuudessa, jossa teosten esittäminen ei ole pääasia ja johon pääsy on maksuton sekä jota muutoinkaan ei järjestetä ansiotarkoituksessa.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei koske näytelmä- eikä elokuvateosta. Elokuvateoksen julkisesta esittämisestä tutkimuksen ja korkeakoulutasoisen elokuvaopetuksen yhteydessä säädetään 16 c §:ssä.

L:lla 821/2005 muutettu 21 § tulee voimaan 1.1.2006. Aiempi sanamuoto kuuluu:

21 § (24.3.1995/446)

Teos, joka on julkaistu, on lupa esittää julkisesti jumalanpalveluksen ja opetuksen yhteydessä.

Julkaistun teoksen saa myös esittää julkisesti tilaisuudessa, jossa sellaisten teosten esittäminen ei ole pääasia ja johon pääsy on maksuton sekä jota muutoinkaan ei järjestetä ansiotarkoituksessa, niin myös kansanvalistustoiminnassa sekä hyväntekeväisyys- tai muussa yleishyödyllisessä tarkoituksessa, jos teoksen esittäjä tai, milloin heitä on useampia, kaikki esittäjät tekevät sen korvauksetta.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei kuitenkaan koske näytelmä- eikä elokuvateosta.

Sitaatti

22 § (24.3.1995/446)

Julkistetusta teoksesta on lupa hyvän tavan mukaisesti ottaa lainauksia tarkoituksen edellyttämässä laajuudessa.

Päivänkysymystä koskeva kirjoitus

23 § (24.3.1995/446)

Sanomalehteen tai aikakauskirjaan saa toisesta sanomalehdestä tai aikakauskirjasta, jolle siinä ole jälkipainantakieltoa, ottaa uskonnollista, poliittista tai taloudellista päivänkysymystä koskevan kirjoituksen.

Tekijän nimi ja lähde on aina mainittava. (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 lisätty 2 momentti tulee voimaan 1.1.2006.

Konserttiohjelmat

24 § (14.10.2005/821)

Kun sävellysteos esitetään tekstin kanssa, tekstin saa ottaa kuulijoiden käytettäväksi painamalla, valokopioimalla tai muulla vastaavalla menetelmällä valmistettuun konserttiohjelmaan tai muuhun vastaavaan.

L:lla 821/2005 muutettu 24 § tulee voimaan 1.1.2006. Aiempi sanamuoto kuuluu:

24 § (24.3.1995/446)

Kun sävellysteos esitetään tekstin kanssa, saa tekstin ottaa kuulijain käytettäväksi konserttiohjelmaan tai muuhun sellaiseen.

Taideteosten käyttäminen (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 muutettu väliotsikko tulee voimaan 1.1.2006. Aiempi sanamuoto kuuluu: Taideteosten ja rakennusten toisintaminen

25 § (24.3.1995/446)

Julkistetuista taideteoksista saa ottaa tekstiin liittyviä kuvia:

- 1) arvostelemaan tai tieteelliseen esitykseen; sekä
- 2) sanomalehteen tai aikakauskirjaan selostettaessa päiväntapahtumaa, edellyttäen ettei teosta ole valmistettu sanomalehdessä tai aikakauskirjassa toisinnettavaksi.

Kun taideteoksen kappale on tekijän suostumuksella myyty tai muutoin pysyvästi luovutettu, taideteoksen saa sisällyttää valokuvaan, elokuvaan tai televisio-ohjelmaan, jos toisintamisella on valokuvassa, elokuvassa tai televisio-ohjelmassa toisarvoinen merkitys. (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 muutettu 2 momentti tulee voimaan 1.1.2006. Aiempi sanamuoto kuuluu:

Kun taideteoksen kappale on tekijän suostumuksella myyty tai muutoin pysyvästi luovutettu taikka taideteos on julkaistu, saa taideteoksen sisällyttää valokuvaan, elokuvaan tai televisioesitykseen, jos toisintamisella on valokuvassa, elokuvassa tai esityksessä toisarvoinen merkitys.

Taideteoksen käyttäminen luettelossa ja tiedotuksessa sekä rakennuksen kuvaaminen (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 lisätty väliotsikko tulee voimaan 1.1.2006.

25 a § (14.10.2005/821)

Taideteoksen, joka kuuluu kokoelmaan tai pannaan näytteille taikka tarjotaan myytäväksi, saa kuvata näyttelyä tai myyntiä koskevaan tiedotukseen taikka painamalla, valokopioimalla tai muulla vastaavalla menetelmällä valmistettuun luetteloon.

Kokoelmaan sisältyvästä taikka näytteillä olevasta tai myytäväksi tarjottavasta taideteoksesta kokoelman ylläpitäjä, näytteille asettaja tai myyjä saa sopimuslissenssin nojalla, siten kuin 26 §:ssä säädetään, valmistaa kappaleita muissa kuin 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa ja käyttää siten valmistettuja kappaleita yleisölle välittämiseen muulla tavalla kuin radiossa tai televisiossa lähettämällä. Mitä tässä momentissa säädetään, ei koske taideteosta, jonka tekijä on kieltänyt kappaleen valmistamisen tai teoksen välittämisen.

Taideteoksen kuvaaminen on sallittua muissakin kuin 1 tai 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa, jos teos on pysyvästi sijoitettu julkiselle paikalle tai sen välittömään läheisyyteen. Jos taideteos on kuvan pääaihe, kuvaa ei saa käyttää ansiotarkoituksessa. Tekstiin liittyvän kuvan saa kuitenkin ottaa sanomalehteen tai aikakauskirjaan.

Rakennuksen saa vapaasti kuvata.

L:lla 821/2005 muutettu 25 a § tulee voimaan 1.1.2006. 2 momentti tulee kuitenkin voimaan 1.1.2007. Aiempi sanamuoto kuuluu:

25 a § (24.3.1995/446)

Taideteoksen, joka kuuluu kokoelmaan tai pannaan näytteille taikka tarjotaan myytäväksi, saa kuvata luetteloon taikka näyttelyä tai myyntiä koskevaan tiedotukseen.

Taideteoksen kuvaaminen on muutoinkin sallittua, milloin teos on pysyvästi sijoitettu julkiselle paikalle tai sen välittömään läheisyyteen. Jos taideteos on kuvan pääaihe, kuvaa ei saa käyttää ansiotarkoituksessa. Tekstiin liittyvän kuvan saa kuitenkin ottaa sanomalehteen tai aikakauskirjaan.

Rakennuksen saa vapaasti kuvata.

Päiväntapahtuman toisintaminen

25 b § (24.3.1995/446)

Toisinnettaessa päiväntapahtumaa radio- tai televisiolähetyksessä tai elokuvana saadaan päiväntapahtumassa näkyvä tai kuuluva teos sisällyttää toisinnokseen tiedotustarkoituksen edellyttämässä laajuudessa.

Julkisten lausumien toisintaminen

25 c § (24.3.1995/446)

Mitä suullisesti tai kirjallisesti esitetään julkisessa edustajistossa, viranomaisessa tai yleisestä asiasta neuvottelemista varten pidetyssä julkisessa tilaisuudessa, on lupa toisintaa tekijän suostumuksetta. Jutussa tai asiassa annetun lausunnon tai todisteena esitetyn kirjoituksen ja muun sellaisen saa kuitenkin toisintaa vain sitä juttua tai asiaa selostettaessa ja selostuksen tarkoituksen edellyttämässä laajuudessa. Tekijällä yksin on oikeus julkaista esitystensä kokoelma.

Asiakirjajulkisuus ja oikeudenhoito

25 d § (24.3.1995/446)

Tekijänoikeus ei rajoita laissa säädettyä oikeutta saada tieto yleisestä asiakirjasta.

Teosta saadaan käyttää oikeudenhoidon tai yleisen turvallisuuden vaatiessa.

Edellä 1 tai 2 momentin nojalla käytetystä teoksesta saadaan ottaa lainauksia 22 §:n mukaisesti.

Lain 9 §:n 2 momentissa tarkoitettuja teoksia saa toisintaa pykälän 1 momentissa tarkoitettun asiakirjan yhteydessä sekä käyttää asiakirjasta erillään siihen hallinnolliseen tai muuhun tarkoitukseen, johon asiakirja liittyy. (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 lisätty 4 momentti tulee voimaan 1.1.2006.

Se, joka radiossa tai televisiossa lähettämällä tai muuten välittää teoksen yleisölle, saa valmistaa tai valmistuttaa taikka säilyttää lähetetyn tai välitetyn teoksen

kappaleen lakiin perustuvan tallentamis- tai säilyttämisvelvollisuutensa täyttämiseksi. (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 lisätty 5 momentti tulee voimaan 1.1.2006.

Rakennusten ja käyttöesineiden muuttaminen

25 e § (24.3.1995/446)

Rakennusta ja käyttöesinettä saa omistaja tekijän luvatta muuttaa, mikäli teknilliset tai tarkoituksenmukaisuussyyt sitä vaativat.

Alkuperäinen radio- ja televisiolähetys (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 muutettu väliotsikko tulee voimaan 1.1.2006. Aiempi sanamuoto kuuluu: Radio- ja televisiolähetyksiä koskevia erityissäännöksiä

25 f § (14.10.2005/821)

Lähetäjäyritys saa lähettää teoksen sopimuslisenssin nojalla siten kuin 26 §:ssä säädetään. Mitä tässä momentissa säädetään, ei kuitenkaan koske näytelmäteosta, elokuvateosta eikä muutakaan teosta, jos tekijä on kieltänyt teoksen lähettämisen.

Jos lähetäjäyrityksellä on oikeus lähettää teos, yritys saa valmistaa teoksesta kappaleen käytettäväksi omissa lähetyksissään enintään neljä kertaa yhden vuoden aikana.

Teoksen käyttämiseksi 2 momentissa säädettyä useammin tai vuotta pidemmän ajan lähetäjäyritys saa valmistaa tai valmistuttaa teoksesta kappaleen sopimuslisenssin nojalla siten kuin 26 §:ssä säädetään.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta radio- tai televisiolähetykseen sisältyvän teoksen edelleen lähettämiseen samanaikaisesti alkuperäisen lähetyksen kanssa lähetystä muuttamatta.

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee radio- tai televisiolähetystä satelliitin välityksellä ainoastaan, jos satelliittilähetyks tapahtuu samanaikaisesti kuin saman lähetäjäyrityksen lähetyks maanpäällisessä verkossa.

L:lla 821/2005 muutettu 25 f § tulee voimaan 1.1.2006. 3 momentti tulee kuitenkin voimaan 1.1.2007. Aiempi sanamuoto kuuluu:

25 f § (24.3.1995/446)

Lähettäjäyritys saa, milloin yrityksellä lukuisia tietyn alan suomalaisia tekijöitä edustavan järjestön kanssa tekemänsä sopimuksen nojalla on oikeus lähettää teoksia, myös lähettää sellaisen tekijän saman alan teoksen, jonka tekijää järjestö ei edusta. Mitä tässä momentissa säädetään, ei kuitenkaan koske näytelmäteosta, elokuvateosta eikä muutakaan teosta, jos tekijä on kieltänyt lähettämisen.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta radio- tai televisiolähetykseen sisältyvän teoksen edelleen lähettämiseen samanaikaisesti alkuperäisen lähetyksen kanssa lähetystä muuttamatta.

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee satelliitin välityksellä tapahtuvaa radio- tai televisiolähetystä ainoastaan, jos satelliittilähetyks tapahtuu samanaikaisesti kuin saman lähettäjäyrittäjän lähetyks maanpäällisessä verkossa.

Arkistoidun televisio-ohjelman uudelleen lähettäminen (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 lisätty väliotsikko tulee voimaan 1.1.2006.

25 g § (14.10.2005/821)

Lähettäjäyritys saa sopimuslisenssin nojalla, siten kuin 26 §:ssä säädetään, lähettää julkistetun teoksen uudelleen, jos teos sisältyy lähettäjäyrittäjän tuottamaan ja ennen 1 päivää tammikuuta 1985 lähetettyyn televisio-ohjelmaan.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske teosta, jonka tekijä on kieltänyt lähettämisen.

L:lla 821/2005 muutettu 25 g § tulee voimaan 1.1.2007. Aiempi sanamuoto kuuluu:

25 g § (24.3.1995/446)

Jos lähettäjäyrittäjällä on oikeus lähetyksissään toisintaa teos, yritys saa asetuksessa säädettävien ehdoin ottaa teoksen laitteeseen, jolla se voidaan toisintaa, käytettäväksi omissa lähetyksissään. Oikeudesta saattaa siten laitteeseen otettu teos yleisön saataviin on voimassa, mitä teoksen julkistamisesta muutoin on säädetty.

Lähettäjäyritys saa valmistaa tai valmistuttaa lähetettyyn ohjelmaan sisältyvän teoksen kappaleen täyttäessään lakiin perustuvaa tallentamisvelvollisuuttaan.

Radiossa tai televisiossa lähetettyyn ajankohtais- tai uutisohjelmaan sisältyvästä teoksesta saa valmistaa muutaman kappaleen viranomaisen, elinkeinonharjoittajan tai muun yhteisön sisäistä tiedotuskäyttöä varten.

Radio- ja televisiolähetysten edelleen lähettäminen (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 lisätty väliotsikko tulee voimaan 1.1.2006.

25 h § (24.3.1995/446)

Radio- tai televisiolähetykseen sisältyvän teoksen saa lähetystä muuttamatta sopimuslisenssin nojalla, siten kuin 26 §:ssä säädetään, lähettää edelleen yleisön vastaanotettavaksi samanaikaisesti alkuperäisen lähetyksen kanssa. (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 muutettu 1 momentti tulee voimaan 1.1.2007. Aiempi sanamuoto kuuluu:

Jos opetusministeriön hyväksymä lukuisia suomalaisia tekijöitä edustava järjestö on antanut luvan siihen, että radio- tai televisiolähetykseen sisältyvä teos saadaan sovitulla ehdoilla lähettää edelleen yleisön vastaanotettavaksi samanaikaisesti alkuperäisen lähetyksen kanssa lähetystä muuttamatta, luvan saaja voi luvan mukaisin ehdoin vastaavasti lähettää edelleen sellaisenkin lähetykseen sisältyvän teoksen, jonka tekijää järjestö ei edusta.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta muusta Euroopan talousalueeseen kuuluvasta valtiosta peräisin olevaan lähetykseen sisältyvän teoksen edelleen lähettämiseen kaapeleitse, jos sen tekijä on luovuttanut oikeuden sen edelleen lähettämiseen kaapeleitse sille lähettäjäyriykselle, jonka lähetystä edelleenlähettäminen koskee.

Edellä 2 momentissa tarkoitettuun lähetykseen sisältyvien teosten edelleen lähettämistä kaapeleitse koskevat luvat on myönnettävä samanaikaisesti.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan johtimitse lähetettävään radio- tai televisiolähetykseen vain, jos lähetys on peräisin muusta Euroopan talousalueeseen kuuluvasta valtiosta.

Jakeluvuorituksen alaisten ohjelmien edelleen lähettäminen (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 lisätty väliotsikko tulee voimaan 1.1.2006.

25 i § (14.10.2005/821)

Verkkopalvelua sellaisessa kaapelitelevisioverkossa, jota pääasiassa käytetään televisio- ja radio-ohjelmistojen lähettämiseen ja jota merkittävä määrä verkon loppukäyttäjiä käyttää pääasiallisena keinonaan vastaanottaa televisio- ja radiolähetyksiä, tarjoava teleyritys saa lähettää edelleen johtoja pitkin yleisön vastaanotettavaksi viestintämarkkinalain (393/2003) 134 §:ssä tarkoitettuun televisio- tai radiolähetykseen sisältyvän teoksen samanaikaisesti alkuperäisen lähetyksen kanssa lähetystä muuttamatta.

L:lla 821/2005 muutettu 25 i § tulee voimaan 1.1.2006. Aiempi sanamuoto kuuluu:

25 i § (24.3.1995/446)

Verkkopalvelua kaapelitelevisioverkossa tarjoava teleyritys saa tämän lain estämättä lähettää edelleen johtoja pitkin yleisön vastaanotettavaksi viestintämarkkinalain (393/2003) 134 §:ssä tar-

koitettuun televisio- tai radiolähetykseen sisältyvän teoksen samanaikaisesti alkuperäisen lähetysten kanssa lähetystä muuttamatta. (23.5.2003/398)

Tekijällä on edelleen lähettämisestä oikeus korvaukseen. Korvaus voidaan maksaa ainoastaan 25 h §:ssä tarkoitetun järjestön välityksellä. Jollei korvausta vaadita todisteellisesti kolmen vuoden kuluessa sen vuoden päättymisestä, jona oikeus korvaukseen on syntynyt, oikeus korvaukseen raukeaa.

Tarkempia säännöksiä tämän pykälän soveltamisesta annetaan tarvittaessa asetuksella.

Tietokoneohjelmia ja tietokantoja koskevia erityissäännöksiä (3.4.1998/250)

25 j § (24.3.1995/446)

Joka on laillisesti hankkinut tietokoneohjelman, saa valmistaa ohjelmasta sellaiset kappaleet ja tehdä ohjelmaan sellaisia muutoksia, jotka ovat tarpeen ohjelman käyttämiseksi aiottuun tarkoitukseen. Tämä koskee myös virheiden korjaamista.

Se, jolla on oikeus käyttää tietokoneohjelmaa, saa valmistaa ohjelmasta varmuuskappaleen, jos se on tarpeen ohjelman käytön kannalta.

Se, jolla on oikeus käyttää tietokoneohjelmaa, saa tarkastella, tutkia tai kokeilla tietokoneohjelman toimintaa niiden ideoitten ja periaatteiden selvittämiseksi, jotka ovat ohjelman osan perustana, jos hän tekee sen ohjelman tietokoneen muistiin lukemisen tai ohjelman näyttämisen, ajamisen, siirtämisen tai tallentamisen yhteydessä.

Se, jolla on oikeus käyttää tietokantaa, saa valmistaa tietokannasta kappaleita ja tehdä kaikki muutkin toimet, jotka ovat tarpeen tietokannan sisältöön pääsyä ja sisällön tavanmukaista käyttöä varten. (3.4.1998/250)

Sopimuksen ehto, jolla rajoitetaan 2–4 momentin mukaista käyttöä, on tehoton. (3.4.1998/250)

25 k § (24.3.1995/446)

Ohjelman koodin kopioiminen ja sen muodon kääntäminen on sallittua, jos nämä toimenpiteet ovat välttämättömiä sellaisten tietojen hankkimiseksi, joiden avulla voidaan saavuttaa yhteentoimivuus itsenäisesti luodun tietokoneohjelman ja muiden ohjelmien välillä, ja seuraavat edellytykset täyttyvät:

1) nämä toimenpiteet suorittaa lisenssinhaltija tai muu henkilö, jolla on oikeus käyttää ohjelman kappaletta, taikka heidän lukuunsa henkilö, jolla on siihen oikeus;

2) yhteentoimivuuden saavuttamisen kannalta tarpeellinen tieto ei aikaisemmin ole ollut helposti ja nopeasti 1 kohdassa tarkoitettujen henkilöiden saatavilla; sekä

3) nämä toimenpiteet rajoittuvat niihin alkuperäisen ohjelman osiin, jotka ovat yhteentoimivuuden saavuttamisen kannalta tarpeen.

Tietoja, jotka on saatu 1 momentin säännösten nojalla, ei saa näiden säännösten nojalla:

1) käyttää muuhun tarkoitukseen kuin itsenäisesti luodun tietokoneohjelman yhteentoimivuuden aikaansaamiseen;

2) antaa muille, ellei se ole tarpeen itsenäisesti luodun tietokoneohjelman yhteentoimivuuden kannalta; eikä

3) käyttää ilmaisumuodoltaan huomattavassa määrin samanlaisen tietokoneohjelman kehittämiseen, valmistamiseen tai markkinoille saattamiseen taikka muuhun tekijänoikeutta loukkaavaan toimeen.

Sopimuksen ehto, jolla rajoitetaan tämän pykälän mukaista tietokoneohjelman käyttöä, on tehoton.

Sopimuslisenssi

26 § (14.10.2005/821)

Sopimuslisenssiä koskevia tämän lain säännöksiä sovelletaan, kun teoksen käyttämisestä on sovittu käyttäjän ja opetusministeriön hyväksymän, lukuisia tietyn alan Suomessa käytettyjen teosten tekijöitä edustavan järjestön välillä. Sopimuslissenssin nojalla luvan saanut voi luvan mukaisin ehdoin käyttää sellaistaakin saman alan teosta, jonka tekijää järjestö ei edusta.

Opetusministeriö hyväksyy järjestön hakemuksesta määrääjäksi, enintään viideksi vuodeksi. Hyväksyttävällä järjestöllä tulee olla taloudellinen ja toiminnallinen valmius ja kyky hoitaa asioita hyväksymispäätöksen mukaisesti. Järjestön tulee vuosittain antaa opetusministeriölle selvitys hyväksymispäätöksen nojalla tekemistään toimista. Järjestön tai, milloin tekijöiden edustavuus voidaan saavuttaa vain useampien järjestöjen hyväksymisellä, järjestöjen tulee edustaa merkittävää osaa niistä eri alojen teosten tekijöistä, joiden teoksia käytetään tietyn sopimuslissenssisäännöksen nojalla. Hyväksyttäessä useampia järjestöjä myöntämään lupia tiettyyn teosten käyttöön on hyväksymispäätöksissä tarvittaessa varmistettava, että luvat myönnetään samanaikaisesti ja yhteensopivin ehdoin. Hyväksymispäätöksessä voidaan järjestölle myös asettaa käytännön sopimus-toimintaa yleisesti ohjaavia ehtoja.

Opetusministeriön päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, kunnes asia on lainvoimaisella päätöksellä ratkaistu. Hyväksyminen voidaan peruut-

taa, jos järjestö hyväksymispäätöstä ja sen ehtoja rikkomalla syyllistyy vakaviin tai olennaisiin rikkomuksiin tai laiminlyönteihin ja jolleivät järjestölle annetut huomautukset ja varoitukset ole johtaneet toiminnassa esiintyneiden puutteiden korjaamiseen.

Mitä 1 momentissa tarkoitettu järjestö on mahdollisesti määrännyt teoksen kappaleiden valmistamisesta taikka teoksen välittämisestä tai lähettämisestä suoritettavien korvausten jakamisesta järjestön edustamille tekijöille tai käyttämisestä tekijöiden yhteisiin tarkoituksiin, sovelletaan myös tekijöihin, joita järjestö ei edusta.

Jos järjestön antamat 3 momentissa tarkoitetut määräykset eivät tuota järjestön edustamille tekijöille oikeutta henkilökohtaiseen korvaukseen, tekijällä, jota järjestö ei edusta, on kuitenkin oikeus vaatia henkilökohtainen korvaus. Korvauksen suorittaa 1 momentissa tarkoitettu järjestö. Oikeus henkilökohtaiseen korvaukseen on rauennut, jollei sitä koskevaa vaatimusta ole todistettavasti esitetty kolmen vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana teoksen kappaleiden valmistaminen tai teoksen välittäminen tai lähettäminen on tapahtunut.

L:lla 821/2005 muutettu 26 § tulee voimaan 1.1.2007. Aiempi sanamuoto kuuluu:

26 § (24.3.1995/446)

Mitä 13 §:ssä, 14 §:n 1 momentissa, 25 f §:n 1 momentissa tai 25 h §:n 1 momentissa tarkoitettu järjestö on mahdollisesti määrännyt teoksen kappaleiden valmistamisesta tai sen lähettämisestä suoritettavien korvausten jakamisesta järjestön edustamille tekijöille tai käyttämisestä kyseisten tekijöiden yhteisiä tarkoituksia varten, on vastaavasti sovellettava tekijöihin, joita järjestö ei edusta.

Jolleivät järjestön antamat 1 momentissa tarkoitetut määräykset tuota järjestön edustamille tekijöille oikeutta henkilökohtaiseen korvaukseen, tekijällä, jota järjestö ei edusta, on kuitenkin oikeus vaatia henkilökohtainen korvaus. Korvauksen suorittaa 1 momentissa tarkoitettu järjestö. Oikeus henkilökohtaiseen korvaukseen on kuitenkin rauennut, jollei sitä koskevaa vaatimusta ole todistettavasti esitetty kolmen vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana teoksen kappaleiden valmistaminen tai sen lähettäminen on tapahtunut.

2 a LUKU (8.6.1984/442)

Hyvitys teoksen kappaleiden valmistamisesta yksityiseen käyttöön (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 muutettu otsikko tulee voimaan 1.1.2006. Aiempi sanamuoto kuuluu: Korvaus teoksen kappaleiden valmistamisesta yksityiseen käyttöön

26 a § (14.10.2005/821)

Jos yleisön keskuuteen levitettäväksi valmistetaan tai tuodaan maahan ääni- tai kuvanauha taikka muu laite, johon teos voidaan tallentaa ja jota merkittävässä määrin käytetään teoksen kappaleen valmistamiseen yksityiseen käyttöön, valmistajan tai maahantuojan on suoritettava laitteen esitysajan tai tallennuskapasiteetin perusteella vahvistettava maksu käytettäväksi suorana hyvityksenä teosten tekijöille sekä välillisenä hyvityksenä tekijöille heidän yhteisiin tarkoituksiinsa. Hyvitys maksetaan tekijöille lukuisia tietyn alan Suomessa käytettyjen teosten tekijöitä edustavan järjestön välityksellä opetusministeriön vuosittain hyväksymän maksuvarojen käyttösuunnitelman mukaisesti.

Sen, joka tarjoaa jälleenmyytäväksi 1 momentissa tarkoitettun valmistajan tai maahantuojan myymän laitteen, on 26 b §:ssä tarkoitettun järjestön kehotuksesta osoitettava, että laitteesta on suoritettu maksu järjestölle. Jos maksua ei ole suoritettu, jälleenmyyjän on suoritettava maksu. Jälleenmyyjällä on kuitenkin oikeus vaatia suorittamansa maksu maksusta ensisijaisesti vastuussa olevalta valmistajalta tai maahantuojalta taikka maksusta toissijaisesti vastuussa olevalta toiselta jälleenmyyjältä, jolta laite on hankittu jälleenmyytäväksi.

Opetusministeriön asetuksella säädetään liikenne- ja viestintäministeriön sekä kauppa- ja teollisuusministeriön annettua asiasta lausuntonsa, mitkä laitteet kuuluvat 1 momentissa tarkoitettun maksun piiriin. Opetusministeriön asetuksella säädetään myös maksun suuruus. Ennen asetuksen antamista opetusministeriö neuvottelee 1 momentissa tarkoitettuja valmistajia ja maahantuojia sekä tekijöitä edustavien järjestöjen kanssa. Maksu tulee vahvistaa suuruudeltaan sellaiseksi, että sitä voidaan pitää sopivana hyvityksenä teosten kappaleiden valmistamisesta yksityiseen käyttöön. Laitekohtaiselle kokonaismäärälle tulee vahvistaa yläraja, jota maksu ei saa ylittää. Maksun suuruutta vahvistettaessa tulee ottaa huomioon saatavilla oleva tutkimustieto yksityisen kappaleen valmistamisen yleisyydestä sekä se, missä määrin yksityisen kappaleen valmistamisen estäviä teknisiä toimenpiteitä on käytetty yleisön saataviin saatettujen teosten suojana. Laitetyypeittäin tulee lisäksi ottaa huomioon se, missä määrin laitetta on mahdollista käyttää kappaleiden valmistamiseen teknisillä toimenpiteillä suojaetuista ja suojaamattomista teoksista.

L:lla 821/2005 muutettu 26 a § tulee voimaan 1.1.2007. Aiempi sanamuoto kuuluu:

26 a § (8.6.1984/442)

Milloin yleisön keskuuteen levitettäväksi valmistetaan tai tuodaan maahan ääni- tai kuvanauha taikka muu laite, johon ääni tai kuva voidaan tallentaa ja joka soveltuu radiossa tai televisiossa lähetetyn taikka ääni- tai kuvatallenteella olevan teoksen kappaleen valmistamiseen yksityiseen käyttöön, valmistajan tai maahantuojan on suoritettava laitteen esitysajan perusteella vahvistettava maksu käytettäväksi korvauksina sanottujen teosten tekijöille sekä tekijöiden yhteisiin tarkoituksiin. Korvaukset maksetaan tekijöille lukuisia korvaukseen oikeutettuja tietyn alan suomalaisia tekijöitä edustavan järjestön välityksellä.

Sen, joka tarjoaa jälleenmyytäväksi 1 momentissa tarkoitettun valmistajan tai maahantuojan myymän laitteen, on 26 b §:ssä tarkoitettun järjestön kehotuksesta osoitettava, että laitteesta on suoritettu maksu. Jos maksua ei ole suoritettu, jälleenmyyjän on suoritettava maksu. Tällä on kuitenkin oikeus vaatia suorittamansa maksu valmistajalta tai maahantuojalta. (16.12.1994/1254)

Opetusministeriö vahvistaa vuosittain maksun suuruuden neuvoteltuaan 1 momentissa tarkoitettuja valmistajia ja maahantuojia sekä tekijöitä edustavien järjestöjen kanssa. Maksu tulee vahvistaa suuruudeltaan sellaiseksi, että sitä voidaan pitää kohtuullisena korvauksena teosten kapaleiden valmistamisesta yksityiseen käyttöön. (16.12.1994/1254)

26 b § (14.10.2005/821)

Maksu suoritetaan lukuisia Suomessa käytettyjen teosten tekijöitä edustavalle järjestölle, jonka opetusministeriö on hakemuksesta hyväksynyt tehtävään määrääjäksi, enintään viideksi vuodeksi. Tehtävään voidaan hyväksyä kerrallaan vain yksi järjestö. Hyväksyttävällä järjestöllä tulee olla taloudellinen ja toiminnallinen valmius ja kyky hoitaa asioita hyväksymispäätöksen mukaisesti. Järjestön tulee vuosittain antaa opetusministeriölle selvitys hyväksymispäätöksen nojalla tekemistään toimista. Opetusministeriön päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, kunnes asia on lainvoimaisella päätöksellä ratkaistu. Hyväksymisen edellytyksenä on, että järjestö sitoutuu käyttämään opetusministeriön ja järjestön vuosittain sopiman osan maksun tuotosta välillisenä hyvityksenä tekijöille heidän yhteisiin tarkoituksiinsa opetusministeriön hyväksymän maksuvarojen käyttösuunnitelman mukaisesti.

Maksun tuotosta vähennetään hallintokustannukset.

L:lla 821/2005 muutettu 26 b § tulee voimaan 1.1.2007. Aiempi sanamuoto kuuluu:

26 b § (8.6.1984/442)

Maksun perii lukuisia suomalaisia tekijöitä edustava järjestö, jonka opetusministeriö on tähän tehtävään hyväksynyt määrääjäksi, enintään viideksi vuodeksi. Hyväksymisen edellytyksenä on, että järjestö sitoutuu käyttämään opetusministeriön ja järjestön vuosittain sopiman osan maksun tuotosta tekijöiden yhteisiin tarkoituksiin opetusministeriön hyväksymän maksuvarojen käyttösuunnitelman mukaisesti.

26 c § (14.10.2005/821)

Opetusministeriö voi antaa järjestölle tarkempia määräyksiä maksun hallinnoinnista. Ministeriö valvoo, että maksua hallinnoidaan määräysten mukaisesti ja että sen käytössä noudatetaan käyttösuunnitelmaa. Opetusministeriöllä on oikeus saada järjestöltä tarpeelliset tiedot valvontaa varten.

Opetusministeriö voi peruuttaa järjestöä koskevan hyväksymisen, jollei järjestö noudata sille annettuja määräyksiä tai käyttösuunnitelmaa taikka anna valvonnassa tarvittavia tietoja ja jos järjestö hyväksymispäätöstä ja sen ehtoja rikkomalla syyllistyy vakaviin tai olennaisiin rikkomuksiin tai laiminlyönteihin ja jolleivät järjestölle annetut huomautukset ja varoitukset ole johtaneet toiminnassa esiintyneiden puutteiden korjaamiseen.

L:lla 821/2005 muutettu 26 c § tulee voimaan 1.1.2006. Aiempi sanamuoto kuuluu:

26 c § (8.6.1984/442)

Opetusministeriö voi antaa järjestölle tarkempia määräyksiä maksun perinnästä ja maksuvarojen hoidosta. Ministeriö valvoo, että maksu peritään määräysten mukaisesti ja että sen käytössä noudatetaan käyttösuunnitelmaa. Opetusministeriöllä on oikeus saada järjestöltä tarpeelliset tiedot valvontaa varten.

Opetusministeriö voi peruuttaa järjestöä koskevan hyväksymisen, jollei järjestö noudata sille annettuja määräyksiä tai käyttösuunnitelmaa taikka anna valvonnassa tarvittavia tietoja.

26 d § (8.6.1984/442)

Järjestöllä on oikeus tullilain [(573/78)] salassapitosäännösten estämättä saada tulliviranomaiselta perinnässä tarvittavat tiedot yksittäisistä tuontieristä.

Laitteen valmistajan tai maahantuojan sekä järjestön erikseen vaatiessa 26 a §:n 2 momentissa tarkoitetun myyjän on annettava järjestölle perinnässä tarvittavat tiedot valmistamistaan, maahantuomistaan tai myytäviksi tarjoamistaan laitteista. (16.12.1994/1254)

Joka 1, 2, 5 tai 6 momentin nojalla on saanut tiedon toisen liiketoimista, ei saa sitä oikeudettomasti käyttää eikä muille ilmaista. (16.12.1994/1254)

Tulliviranomainen saa luovuttaa laitteen maahantuojalle ainoastaan, jos maahantuoja osoittaa maksaneensa maksun järjestölle tai antaneensa järjestölle sen hyväksymän vakuuden maksun suorittamisesta. Järjestö voi antaa määräajaksi tai toistaiseksi suostumuksensa laitteen luovutukselle ennen maksun suorittamista tai vakuuden asettamista, jos on perusteltua aihetta olettaa, että maahantuoja suorittaa maksun asianmukaisesti. Järjestö voi peruuttaa suostumuksen, jos maahantuoja laiminlyö maksun suorittamisen tai 2 momentissa tarkoitettujen tietojen antamisen. (11.1.1991/34)

Länsin hallitus voi järjestön hakemuksesta velvoittaa valmistajan, maahantuojan tai 26 a §:n 2 momentissa tarkoitetun myyjän täyttämään 2 momentissa tarkoitetun velvollisuutensa sakon uhalla. Uhkasakon asettamisessa ja maksettavaksi määräämisessä noudatetaan muutoin, mitä uhkasakkolaissa (1113/90) säädetään. (16.12.1994/1254)

Länsin hallituksella on oikeus 26 a §:n 1 momentissa tarkoitetun maksuvelvollisuuden noudattamisen valvomiseksi toimittaa tarkastus. Laitteen valmistajan, maahantuojan tai 26 a §:n 2 momentissa tarkoitetun myyjän on tarkastusta varten päästettävä tarkastuksen suorittaja hallinnassaan oleviin liike- ja varastotiloihin, maa-alueille ja kulkuneuvoihin sekä vaadittaessa esitettävä kirjanpitoa, liikekirjeenvaihtonsa, tietojenkäsittelyn tallenteensa ja muut asiakirjat, joilla voi olla merkitystä valvonnassa. Tarkastuksen suorittajalla on oikeus ottaa jäljennöksiä tarkastettavista asiakirjoista. Tarkastuksen suorittajalla on oikeus käyttää asiantuntijana järjestön määräämää henkilöä. Länsin hallituksella on oikeus luovuttaa perinnässä tarpeelliset tiedot järjestölle. (16.12.1994/1254)

Poliisi on velvollinen tarvittaessa antamaan lääninhallitukselle virka-apua tälle 6 momentin nojalla kuuluvien tehtävien suorittamiseksi. (16.12.1994/1254)

26 e § (14.10.2005/821)

Laitteen käyttäjällä tai maastaviejällä on oikeus saada järjestöltä suoritettua maksua vastaava palautus laitteista:

- 1) jotka viedään maasta;
- 2) joita käytetään ammattimaiseen taikka opetuksessa tai tieteellisessä tutkimuksessa tapahtuvaan kappaleen valmistamiseen tämän lain mukaan suojatusta aineistosta;
- 3) joita käytetään vammaisille tarkoitettujen tallenteiden valmistamiseen;
- 4) joita käytetään tietojenkäsittelyn muisti- tai tallennusvälineiksi ammattimaisessa toiminnassa.

Jollei palautusta vaadita todisteellisesti kolmen kuukauden kuluessa sen vuoden päättymisestä, jona oikeus palautukseen on syntynyt, oikeus raukeaa.

Maksun perivä järjestö voi antaa luvan siihen, että maksun palautukseen 1 momentin 2 – 4 kohdan mukaan oikeutettu käyttäjä saa ostaa 26 a §:ssä tarkoitettua valmistajalta, maahantuojalta tai jälleenmyyjältä taikka tuoda itse maahan omaan mainituissa kohdissa tarkoitettuun käyttöönsä 26 a §:n 1 momentissa tarkoitettua laitteen ilman hyvitysmaksua.

L:lla 821/2005 muutettu 26 e § tulee voimaan 1.1.2007. Aiempi sanamuoto kuuluu:

26 e § (8.6.1984/442)

Laitteen käyttäjällä tai maastaviejällä on oikeus saada järjestöltä suoritettua maksua vastaava palautus laitteista:

- 1) jotka viedään maasta;
- 2) jotka käytetään ammattimaiseen äänen tai kuvan tallentamiseen;
- 3) jotka käytetään näkö- tai kuulovammaisille tarkoitettujen ääni- tai kuvatallenteiden valmistamiseen; sekä
- 4) jotka opetusministeriö on erittäin tärkeästä syystä vapauttanut maksusta.

Jollei palautusta vaadita todisteellisesti kolmen kuukauden kuluessa sen vuoden päättymisestä, jona oikeus palautukseen on syntynyt, tämä oikeus raukeaa.

26 f § (8.6.1984/442)

Milloin voidaan osoittaa, että käyttäjällä tai maastaviejällä olisi 26 e §:n 1 momentin mukaan oikeus palautukseen kaikista tiettyyn tuonti- tai valmistuserään

kuuluvista laitteista tai huomattavasta osasta niitä, voidaan maksu tältä osin jättää perimättä.

26 g § (14.10.2005/821)

26 g § on kumottu L:lla 14.10.2005/821, joka tulee voimaan 1.1.2006. Aiempi sanamuoto kuuluu:

26 g § (8.6.1984/442)

Opetusministeriön päätökseen, jolla maksun suuruus on 26 a §:n 2 momentin nojalla vahvistettu, jolla järjestö on 26 b §:n nojalla hyväksytty tai jolla laite on 26 e §:n 1 momentin 4 kohdan nojalla vapautettu maksusta, ei saa hakea muutosta valittamalla.

26 h § (14.10.2005/821)

Tarkemmat säännökset 26 a-26 f §:n täytäntöönpanosta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

L:lla 821/2005 muutettu 26 h § tulee voimaan 1.1.2007. Aiempi sanamuoto kuuluu:

26 h § (8.6.1984/442)

Tarkemmat säännökset 26 a-26 g §:n soveltamisesta annetaan asetuksella.

2 b luku (24.3.1995/446)

Jälleenmyyntikorvaus

26 i § (24.3.1995/446)

Kuvataiteen teosten ammattimaisesta ja julkisesta jälleenmyynnistä on tekijällä oikeus saada jälleenmyyntikorvauksena 5 prosenttia myydyn teoksen arvonnäisäverottomasta myyntihinnasta.

Oikeutta jälleenmyyntikorvaukseen ei ole rakennustaiteen tuotteiden eikä valokuvateosten jälleenmyynnistä eikä sellaisten taidekäsityön ja taideteollisuuden tuotteiden jälleenmyynnistä, joita on valmistettu useita samanlaisia kappaleita.

Oikeus korvaukseen on voimassa tekijänoikeudellisen suoja-ajan. Oikeus on henkilökohtainen ja luovuttamaton. Oikeuteen sovelletaan kuitenkin, mitä 41 §:n 1 momentissa säädetään. Jos tekijältä ei jää oikeudenomistajia, korvaukset käyteen tekijöiden yhteisiin tarkoituksiin.

26 j § (24.3.1995/446)

Jälleenmyyntikorvauksen perii tekijöitä edustava järjestö, jonka opetusministeriö on tähän tehtävään hyväksynyt määräajaksi, enintään viideksi vuodeksi. Opetusministeriön päätökseen järjestön hyväksymisestä ei saa hakea muutosta valittamalla.

Opetusministeriö voi antaa järjestölle tarkempia määräyksiä korvauksen perinnästä ja maksuvarojen käytöstä. Opetusministeriöllä on oikeus saada järjestöltä valvonnan kannalta tarpeelliset tiedot.

26 k § (24.3.1995/446)

Oikeus korvaukseen syntyy, kun kuvataiteen teos myydään. Oikeus korvaukseen raukeaa, jollei sitä koskevaa vaatimusta ole todistettavasti esitetty järjestölle kolmen vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jona teoksen jälleenmyynti tapahtui.

Korvauksen suorittamisesta on vastuussa se, joka harjoittaa 26 i §:ssä tarkoitettua kuvataiteen teosten myyntiä tai välittämistä. Myyjä on velvollinen antamaan vuosittain selvityksen teosten myynneistä 26 j §:ssä tarkoitetulle järjestölle. Myyjä on järjestön vaatiessa velvollinen antamaan järjestölle tilitysten oikeellisuuden tarkistamiseksi tarpeelliset tiedot enintään tilitysvuotta edeltäneeltä kolmelta kalenterivuodelta.

26 l § (24.3.1995/446)

Lääninhallitus voi järjestön hakemuksesta velvoittaa myyjän täyttämään 26 k §:n 2 momentissa tarkoitetun velvollisuutensa sakon uhalla. Uhkasakon asettamisessa ja maksettavaksi määräämisessä noudatetaan muutoin, mitä uhkasakkolaissa (1113/90) säädetään.

Lääninhallituksella on oikeus 26 k §:n 2 momentissa tarkoitetun tiedonanto- ja selvitysvelvollisuuden noudattamisen valvomiseksi toimittaa tarkastus. Myyjän on tarkastusta varten päästettävä tarkastuksen suorittaja hallinnassaan oleviin liiketiloihin sekä vaadittaessa esitettävä kirjanpitoa, liikekirjeenvaihtonsa, korvausvelvollisuuden alaista myyntiä koskevat asiakirjat ja muut asiakirjat, joilla voi olla merkitystä valvonnassa. Tarkastuksen suorittajalla on oikeus ottaa jäljennöksiä tarkastettavista asiakirjoista. Tarkastuksen suorittajalla on oikeus käyttää asiantuntijana perivän järjestön määräämää henkilöä. Lääninhallituksella on oikeus luovuttaa perinnässä tarpeelliset tiedot järjestölle.

Poliisi on velvollinen tarvittaessa antamaan lääninhallitukselle virka-apua tälle 2 momentin nojalla kuuluvien tehtävien suorittamiseksi.

Joka 26 k §:n 2 momentin tai tämän pykälän nojalla on saanut tiedon toisen liiketoimista, ei saa oikeudettomasti käyttää sitä eikä ilmaista sitä muille.

26 m § (24.3.1995/446)

Tarkempia säännöksiä 26 i–26 l §:n soveltamisesta voidaan antaa asetuksella.

3 LUKU Tekijänoikeuden siirtyminen

Yleiset määräykset oikeuden luovutuksesta

27 §

Tekijänoikeus voidaan, 3 §:n säännöksistä johtuvin rajoituksin, luovuttaa kokonaan tai osittain.

Kappaleen luovutukseen ei sisälly tekijänoikeuden luovutus. Tilauksesta tehtyyn muotokuvaan tekijä ei kuitenkaan saa käyttää oikeuttaan tilaajan tai, tämän kuoltua, hänen leskensä ja perillistensä suostumuksetta.

Tekijänoikeuden luovutuksesta eräissä tapauksissa säädetään 30–40 sekä 40 b §:ssä. Mainittuja säännöksiä on kuitenkin sovellettava vain, jollei toisin ole sovittu. (7.5.1993/418)

28 §

Ellei toisin ole sovittu, ei se, jolle tekijänoikeus on luovutettu, saa muuttaa teosta eikä luovuttaa oikeutta toiselle. Milloin oikeus kuuluu liikkeelle, sen saa luovuttaa yhdessä liikkeen tai sen osan kanssa; luovuttaja on kuitenkin edelleen vastuussa sopimuksen täyttämisestä.

29 § (17.12.1982/960)

Tekijänoikeuden luovutuksesta tehdyn sopimuksen kohtuuttoman ehdon sovitelusta on voimassa, mitä varallisuus oikeudellisista oikeustoimista annetussa laissa (228/29) on säädetty.

Oikeus korvaukseen elokuvaan tai äänitteeseen tallennetun teoksen kappaleen vuokrauksesta (31.10.1997/967)

29 a § (31.10.1997/967)

Tekijällä, joka on luovuttanut elokuvan tai äänitteen tuottajalle oikeuden levittää yleisölle vuokraamalla elokuvaan tai äänitteeseen tallennetun teoksen kappaleita, on oikeus saada tuottajalta kohtuullinen korvaus vuokrauksesta. Tekijä ei voi luopua oikeudestaan korvaukseen.

Sopimus julkisesta esittämisestä

30 §

Milloin oikeus teoksen julkiseen esittämiseen luovutetaan, on luovutus voimassa kolme vuotta eikä se tuota yksinoikeutta. Jos voimassaoloaika on määrätty kolme vuotta pitemmäksi ja yksinoikeudesta on sovittu, saa tekijä kuitenkin itse esittää teoksen tai luovuttaa esittämisoikeuden toiselle, mikäli oikeutta kolmen vuoden aikana ei ole käytetty.

Mitä 1 momentissa on sanottu, ei koske elokuvateosta.

Kustannussopimus

31 §

Kustannussopimuksella tekijä luovuttaa kustantajalle oikeuden painamalla tai senkaltaista menetelmää käyttäen monistaa ja julkaista kirjallisen tai taiteellisen teoksen.

Käsikirjoitus tai muu teoksen kappale, jonka mukaan teos on monistettava, jää tekijän omaksi.

32 §

Kustantajalla on oikeus julkaista painos, joka kirjallisesta teoksesta saa olla enintään 2 000, sävellysteoksesta 1 000 ja taideteoksesta 200 kappaletta.

Painoksella tarkoitetaan sitä määrää, jonka kustantaja yhdellä kertaa valmistuttaa.

33 §

Kustantajan on julkaistava teos kohtuullisessa ajassa, tavanmukaisesti huolehdittava sen levittämisestä sekä saatettava julkaiseminen loppuun menekin ja muiden asianhaarojen edellyttämässä laajuudessa. Jos se laiminlyödään, on tekijällä oikeus purkaa sopimus ja pitää saamansa palkkio; saakoon myös korvauksen vahingosta, jota palkkio ei peitä.

34 §

Jos teosta ei ole julkaistu kahden tai kysymyksen ollessa sävellysteoksesta, neljän vuoden kuluessa siitä, kun tekijä on luovuttanut täydellisen käsikirjoituksen tai muun monistettavan kappaleen, on tekijällä, vaikka kustantaja ei ole syylistynyt laiminlyöntiin, oikeus purkaa sopimus ja pitää saamansa palkkio. Laki on sama, jos teos on myyty loppuun ja kustantajalla on oikeus uuden painoksen julkaisemiseen, mutta hän ei vuoden kuluessa siitä, kun tekijä on häneltä pyytänyt sellaista julkaisemista, käytä sanottua oikeuttaan.

35 §

Kustantajan tulee toimittaa tekijälle kirjapainon tai teoksen muun monistajan todistus valmistettujen kappaleiden määrästä.

Jos tilivuoden aikana on tapahtunut myyntiä tai vuokraamista, josta tekijällä on oikeus palkkioon, on kustantajan yhdeksän kuukauden kuluessa vuoden päätymisestä toimitettava hänelle tilitys, josta käy ilmi vuoden myynti tai vuokraaminen sekä painoksen jäännösmäärä vuoden vaihteessa. Muutoinkin tekijällä on oikeus tilitysajan päätyttyä pyynnöstään saada tieto vuoden vaihteessa jäljellä olleesta määrästä.

36 §

Jos uuden painoksen valmistaminen aloitetaan myöhemmin kuin vuoden kuluessa siitä, kun edellinen painos julkaistiin, on tekijän ennen valmistamista saatava tilaisuus tehdä teokseen sellaisia muutoksia, jotka eivät tuota kohtuuttomia kustannuksia eivätkä muuta teoksen luonnetta.

37 §

Tekijä ei saa uudelleen julkaista teosta siinä muodossa ja sillä tavoin kuin sopimuksessa on tarkoitettu, ennen kuin painos tai painokset, joiden julkaisemiseen kustantajalla on oikeus, on myyty loppuun.

Kirjallisen teoksen saa tekijä kuitenkin viidentoista vuoden kuluttua siitä vuodesta, jona teoksen julkaiseminen aloitettiin, ottaa koottujen tai valittujen teostensa painokseen.

38 §

Kustannussopimusta koskevia määräyksiä älköön sovellettako sanomalehti- tai aikakauskirja-avustukseen. Muuhun kokoomateokseen annetusta avustuksesta ei ole voimassa, mitä 33 ja 34 §:ssä on säädetty.

Sopimus elokuvaamisesta

39 §

Kirjallisen tai taiteellisen teoksen elokuvaamisoikeuden luovutus käsittää oikeuden saattaa teos yleisön saataviin esittämällä elokuva teatterissa, televisiossa tai muulla tavoin sekä oikeuden varustaa elokuva tekstillä tai uudelleen äänittää sen teksti toisella kielellä. (31.7.1974/648)

Mitä 1 momentissa on sanottu, ei kuitenkaan koske sävelteosta.

40 §

Milloin luovutetaan oikeus kirjallisen tai sävellysteoksen käyttämiseen elokuvaa varten joka on tarkoitettu julkisesti näytettäväksi, tulee saajan kohtuullisessa ajassa valmistaa elokuvateos ja huolehtia sen saattamisesta yleisön saataviin. Jos se laiminlyödään, on tekijällä oikeus purkaa sopimus ja pitää saamansa palkkio; saakoon myös korvauksen vahingosta, jota palkkio ei peitä.

Jos elokuvateosta ei ole valmistettu viiden vuoden kuluessa siitä kun tekijä on täyttänyt, mitä hänen on ollut tehtävä, on tekijällä, vaikka saaja ei ole syylistynyt laiminlyöntiin, oikeus purkaa sopimus ja pitää saamansa palkkio.

Tietokoneohjelmat ja tietokannat (3.4.1998/250)

40 a § (7.5.1993/418)

40 a § on kumottu L:lla 7.5.1993/418.

40 b § (11.1.1991/34)

Jos tietokoneohjelma ja siihen välittömästi liittyvä teos on luotu täytettäessä työsuhteesta johtuvia työtehtäviä, tekijänoikeus tietokoneohjelmaan ja teokseen siirtyy työnantajalle. Sama koskee vastaavasti myös virkasuhteessa luotua tietokoneohjelmaa ja siihen välittömästi liittyvää teosta.

Edellä 1 momentissa olevia säännöksiä ei sovelleta sotilasopetuslaitoksia lukuun ottamatta korkeakoulun opetus- ja tutkimustyössä itsenäisesti toimivan tekijän

luomaan tietokoneohjelmaan eikä siihen välittömästi liittyvään teokseen. (7.5.1993/418)

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään tietokoneohjelmasta, sovelletaan vastaavasti työ- ja virkasuhteesta johtuvia tehtäviä täytettäessä luotuun tietokantaan. (3.4.1998/250)

Valokuvaamalla tehty muotokuva (24.3.1995/446)

40 c § (24.3.1995/446)

Valokuvaamalla valmistetun muotokuvan tilaajalla on, vaikka valokuvaaja on pidättänyt itselleen oikeuden teokseen, oikeus antaa lupa muotokuvan ottamiseen sanomalehteen, aikakauskirjaan tai elämäkerralliseen kirjoitukseen, jollei valokuvaaja erikseen ole pidättänyt oikeutta kieltää sitä.

Tekijänoikeuden siirtyminen tekijän kuollessa ja sen ulosmittaus

41 §

Tekijän kuoltua sovelletaan tekijänoikeuteen avio-oikeutta, perintöä ja testamenttia koskevia sääntöjä.

Tekijä saa testamentilla, myös eloon jäänyttä puolisoa sekä rintaperillistä, ottolasta ja tämän jälkeläistä sitovasti, antaa määräyksiä oikeuden käyttämisestä tai valtuuttaa toisen antamaan sellaisia määräyksiä.

42 §

Tekijänoikeutta ei ole lupa ulosmitata tekijältä itseltään eikä siltä, jolle se on siirtynyt avio-oikeuden, perinnön tai testamentin nojalla. Laki on sama käsikirjoituksesta, niin myös sellaisen taideteoksen kappaleesta, jota ei ole pantu näytteille, tarjottu myytäväksi tai muutoin hyväksytty julkistettavaksi.

4 LUKU Tekijänoikeuden voimassaoloaika

43 § (22.12.1995/1654)

Tekijänoikeus on voimassa, kunnes 70 vuotta on kulunut tekijän tai, jos kysymys on 6 §:ssä tarkoitetusta teoksesta, viimeksi kuolleen tekijän kuolinvuodesta. Elo-kuvateoksen tekijänoikeus on voimassa, kunnes 70 vuotta on kulunut viimeksi

kuolleen pääohjaajan, käsikirjoittajan, vuoropuhelun kirjoittajan tai nimenomaisesti kyseistä elokuvateosta varten luodun musiikin säveltäjän kuolinvuodesta.

44 § (22.12.1995/1654)

Teokseen, joka on julkistettu tekijän nimeä taikka yleisesti tunnettua salanimeä tai nimimerkkiä ilmoittamatta, on tekijänoikeus voimassa, kunnes 70 vuotta on kulunut siitä vuodesta, jona teos julkistettiin. Jos teos julkaistaan osina, lasketaan tekijänoikeuden voimassaoloaika erikseen kullekin osalle.

Jos tekijän henkilöllisyys selviää 1 momentissa mainitun ajan kuluessa, noudatetaan, mitä 43 §:ssä säädetään.

Julkistamattoman teoksen, jonka tekijää ei tunneta, tekijänoikeus on voimassa, kunnes 70 vuotta on kulunut siitä vuodesta, jona teos luotiin.

44 a § (22.12.1995/1654)

Se, joka ensimmäisen kerran julkaisee tai julkistaa aikaisemmin julkaisemattoman tai julkistamattoman teoksen, joka on ollut Suomen lain mukaan suojattu ja jonka suoja on lakannut, saa teokseen tämän lain 2 §:n mukaisen oikeuden. Oikeus on voimassa, kunnes 25 vuotta on kulunut siitä vuodesta, jona teos julkaistiin tai julkistettiin.

5 LUKU Tekijänoikeuden lähioikeudet (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 muutettu otsikko tulee voimaan 1.1.2006. Aiempi sanamuoto kuuluu: Eräät tekijänoikeutta lähellä olevat oikeudet

Esittävä taiteilija (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 lisätty väliotsikko tulee voimaan 1.1.2006.

45 § (14.10.2005/821)

Kirjallisen tai taiteellisen teoksen taikka kansanperinteen esitystä ei esittävän taiteilijan suostumuksetta saa:

- 1) tallentaa laitteelle, jonka avulla esitys voidaan toisintaa;
- 2) saattaa yleisön saataviin radion tai television välityksellä taikka suoraan siirtämällä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua esitystä, joka on tallennettu 46 §:ssä tarkoitettulle laitteelle, ei esittävän taiteilijan suostumuksetta saa, ennen kuin 50 vuotta on kulunut esitysvuodesta:

- 1) siirtää laitteeseen, jolla se voidaan toisintaa;
- 2) esittää julkisesti esitystapahtumassa läsnä olevalle yleisölle;
- 3) välittää yleisölle johtimitse tai johtimitta, mihin sisältyy myös tallennetun esityksen välittäminen yleisölle siten, että yleisöön kuuluvilla henkilöillä on mahdollisuus saada se saataviinsa itse valitsemastaan paikasta ja itse valitsemanaan aikana;
- 4) levittää yleisön keskuuteen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua esitystä, joka on tallennettu 46 a §:ssä tarkoitettulle laitteelle, ei esittävän taiteilijan suostumuksetta saa, ennen kuin 50 vuotta on kulunut esitysvuodesta:

- 1) siirtää laitteeseen, jolla se voidaan toisintaa;
- 2) välittää yleisölle siten, että yleisöön kuuluvilla henkilöillä on mahdollisuus saada se saataviinsa itse valitsemastaan paikasta ja itse valitsemanaan aikana;
- 3) levittää yleisön keskuuteen.

Jos esityksen tallenne julkaistaan tai julkistetaan ennen kuin esitysvuodesta on kulunut 50 vuotta, 2 ja 3 momentissa säädetty suoja on voimassa, kunnes 50 vuotta on kulunut siitä vuodesta, jona tallennettu esitys ensimmäisen kerran julkaistiin tai julkistettiin.

Menettelyyn, johon 1–4 momentin mukaan vaaditaan esittävän taiteilijan suostumus, sovelletaan vastaavasti, mitä 2 §:n 2–4 momentissa, 3, 6–9, 11 ja 11 a §:ssä, 12 §:n 1–3 momentissa, 13 a §:n 2 momentissa, 14 §:n 1, 3 ja 4 momentissa, 15, 16 ja 16 a – 16 e §:ssä, 17 §:n 2, 3 ja 5 momentissa, 19 §:n 1, 2 ja 5 momentissa, 21, 22 ja 25 b–25 d §:ssä, 25 f §:n 2 ja 3 momentissa, 25 h, 25 i, 26, 26 a–26 f ja 26 h §:ssä, 27 §:n 1 ja 2 momentissa sekä 28, 29, 29 a, 41 ja 42 §:ssä säädetään.

L:lla 821/2005 muutettu 45 § tulee voimaan 1.1.2006. Aiempi sanamuoto kuuluu:

45 § (24.3.1995/446)

Kirjallisen tai taiteellisen teoksen esitystä ei esittävän taiteilijan suostumuksetta saa:

- 1) tallentaa laitteelle, jonka avulla esitys voidaan toisintaa; eikä
- 2) saattaa yleisön saataviin radion tai television välityksellä taikka suoraan siirtämällä.

Edellä 1 momentissa mainitulle laitteelle tallennettua esitystä ei taiteilijan suostumuksetta saa kopioida eikä levittää yleisön keskuuteen ennen kuin 50 vuotta on kulunut esitysvuodesta. Jos esityksen tallenne julkaistaan tai julkistetaan mainitun ajan kuluessa, on suoja voimassa, kunnes

50 vuotta on kulunut siitä vuodesta, jona tallennettu esitys ensimmäisen kerran julkaistiin tai julkistettiin. (22.12.1995/1654)

Esityksen elokuvaamisoikeuden luovutus käsittää oikeuden levittää tallennettu esitys yleisön keskuuteen vuokraamalla, jollei toisin ole sovittu.

Tässä pykälässä tarkoitettuun esityksen tallentamiseen, kopiointiin, saattamiseen yleisön saataviin ja levittämiseen on vastaavasti sovellettava, mitä 3 §:ssä, 6–8 §:ssä, 11 §:ssä, 12 §:n 1–3 momentissa, 14 §:n 1 momentissa, 15 ja 16 §:ssä, 17 §:n 2 momentissa, 19 §:n 1 ja 2 momentissa, 21, 22, 25 b, 25 d, 25 g–25 i, 26 a–26 h §:ssä, 27 §:n 1 ja 2 momentissa sekä 28, 29, 29 a, 41 ja 42 §:ssä säädetään. Kuitenkin 19 §:n 1 momenttia on sovellettava ainoastaan, jos tallennettu esitys on esittävän taiteilijan suostumuksella myyty tai muutoin pysyvästi luovutettu Euroopan talousalueella. (31.10.1997/967)

Äänitallenteen tuottaja (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 lisätty väliotsikko tulee voimaan 1.1.2006.

46 § (14.10.2005/821)

Äänilevyä tai muuta laitetta, jolle on tallennettu ääntä, ei tuottajan suostumuksetta saa, ennen kuin 50 vuotta on kulunut tallentamisvuodesta:

- 1) siirtää laitteeseen, jolla se voidaan toisintaa;
- 2) esittää julkisesti esitystapahtumassa läsnä olevalle yleisölle;
- 3) välittää yleisölle johtimitse tai johtimitta, mihin sisältyy myös tallennetun aineiston välittäminen yleisölle siten, että yleisöön kuuluvilla henkilöillä on mahdollisuus saada se saataviinsa itse valitsemastaan paikasta ja itse valitsemanaan aikana;
- 4) levittää yleisön keskuuteen.

Jos tallenne julkaistaan ennen kuin tallentamisvuodesta on kulunut 50 vuotta, 1 momentissa säädetty suoja on voimassa, kunnes 50 vuotta on kulunut siitä vuodesta, jona tallenne ensimmäisen kerran julkaistiin. Jos tallennetta ei julkaista, vaan se laillisesti, ennen kuin tallentamisvuodesta on kulunut 50 vuotta, saatetaan yleisön saataviin muutoin kuin tallenteen kappaleita levittämällä, suoja on voimassa, kunnes 50 vuotta on kulunut siitä vuodesta, jona tallenne ensimmäisen kerran sanotulla tavalla saatettiin yleisön saataviin.

Menettelyyn, johon 1 ja 2 momentin mukaan vaaditaan tuottajan suostumus, sovelletaan vastaavasti, mitä 2 §:n 2–4 momentissa, 6–9 §:ssä, 11 §:n 2–5 momentissa, 11 a §:ssä, 12 §:n 1–3 momentissa, 13 a §:n 2 momentissa, 14 §:n 1, 3 ja 4 momentissa, 15, 16 ja 16 a–16 e §:ssä, 19 §:n 1, 2 ja 5 momentissa, 21, 22, 25 b ja

25 d §:ssä, 25 f §:n 2 ja 3 momentissa, 26, 26 a–26 f ja 26 h §:ssä, 27 §:n 1 ja 2 momentissa sekä 29 §:ssä säädetään.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei sovelleta 46 a §:ssä tarkoitettuun laitteeseen.

L:lla 821/2005 muutettu 46 § tulee voimaan 1.1.2006. Aiempi sanamuoto kuuluu:

46 § (24.3.1995/446)

Äänilevyä tai muuta laitetta, jolle on tallennettu ääntä, ei tuottajan suostumuksetta saa kopioida tai levittää yleisön keskuuteen ennen kuin 50 vuotta on kulunut tallentamisvuodesta. Jos tallenne julkaistaan tai julkistetaan mainitun ajan kuluessa, on suoja voimassa, kunnes 50 vuotta on kulunut siitä vuodesta, jona tallenne ensimmäisen kerran julkaistiin tai julkistettiin. (22.12.1995/1654)

Menettelyyn, johon 1 momentin mukaan vaaditaan tuottajan suostumus, on vastaavasti sovellettava, mitä 6–8 §:ssä, 12 §:n 1–3 momentissa, 14 §:n 1 momentissa, 15 ja 16 §:ssä, 19 §:n 1 ja 2 momentissa, 22, 25 b, 25 d, 25 g, 26 a–26 h §:ssä, 27 §:n 1 ja 2 momentissa sekä 29 §:ssä säädetään. Kuitenkin 19 §:n 1 momenttia on sovellettava ainoastaan, jos 1 momentissa tarkoitettu laite on tuottajan suostumuksella myyty tai muutoin pysyvästi luovutettu Euroopan talousalueella.

Kuvatallenteen tuottaja (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 lisätty väliotsikko tulee voimaan 1.1.2006.

46 a § (14.10.2005/821)

Filmiä tai muuta laitetta, jolle on tallennettu liikkuvaa kuvaa, ei tuottajan suostumuksetta saa, ennen kuin 50 vuotta on kulunut tallentamisvuodesta:

- 1) siirtää laitteeseen, jolla se voidaan toisintaa;
- 2) levittää yleisön keskuuteen;
- 3) välittää yleisölle johtimitse tai johtimitta siten, että yleisöön kuuluvilla henkilöillä on mahdollisuus saada tallennettu aineisto saataviinsa itse valitsemastaan paikasta ja itse valitsemanaan aikana.

Jos tallenne julkaistaan tai julkistetaan ennen kuin tallentamisvuodesta on kulunut 50 vuotta, 1 momentissa säädetty suoja on voimassa, kunnes 50 vuotta on kulunut siitä vuodesta, jona tallenne ensimmäisen kerran julkaistiin tai julkistettiin.

Menettelyyn, johon 1 ja 2 momentin mukaan vaaditaan tuottajan suostumus, sovelletaan vastaavasti, mitä 2 §:n 2 ja 3 momentissa, 6–9 §:ssä, 11 §:n 2–5 momentissa, 11 a §:ssä, 12 §:n 1–3 momentissa, 13 a §:n 2 momentissa, 14 §:n 1, 3 ja 4 momentissa, 15, 16 ja 16 a–16 e §:ssä, 19 §:n 1, 2 ja 5 momentissa, 22, 25 b ja 25 d §:ssä, 25 f §:n 2 ja 3 momentissa, 26, 26 a–26 f ja 26 h §:ssä, 27 §:n 1 ja 2 momentissa sekä 29 §:ssä säädetään.

L:lla 821/2005 muutettu 46 a § tulee voimaan 1.1.2006. Aiempi sanamuoto kuuluu:

46 a § (24.3.1995/446)

Filmiä tai muuta laitetta, jolle on tallennettu liikkuvaa kuvaa, ei tuottajan suostumuksetta saa kopioida tai levittää yleisön keskuuteen ennen kuin 50 vuotta on kulunut tallentamisvuodesta. Jos tallenne julkaistaan tai julkistetaan mainitun ajan kuluessa, on suoja voimassa, kunnes 50 vuotta on kulunut siitä vuodesta, jona tallenne ensimmäisen kerran julkaistiin tai julkistettiin. (22.12.1995/1654)

Menettelyyn, johon 1 momentin mukaan vaaditaan tuottajan suostumus, on vastaavasti sovellettava, mitä 6–8 §:ssä, 12 §:n 1–3 momentissa, 14 §:n 1 momentissa, 15 ja 16 §:ssä, 19 §:n 1 ja 2 momentissa, 22, 25 b, 25 d, 25 g, 26 a–26 h §:ssä, 27 §:n 1 ja 2 momentissa sekä 29 §:ssä säädetään. Kuitenkin 19 §:n 1 momenttia on sovellettava ainoastaan, jos 1 momentissa tarkoitettu laite on tuottajan suostumuksella myyty tai muutoin pysyvästi luovutettu Euroopan talousalueella.

Äänitallenteen ja kuvallisen musiikkitalenteen käyttäminen (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 lisätty väliotsikko tulee voimaan 1.1.2006.

47 § (14.10.2005/821)

Sen estämättä, mitä 45 §:n 2 ja 4 momentissa ja 46 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään, 45 §:n mukaista, 46 §:ssä tarkoitettulle laitteelle tallennettua esitystä ja pykälässä tarkoitettua laitetta, joka on julkaistu kaupallisessa tarkoituksessa ja jonka kappaleita on levitetty tai joka on välitetty yleisölle, saa käyttää:

- 1) välittömästi tai välillisesti julkisessa esityksessä;
- 2) alkuperäisessä yleisölle välittämisessä muulla tavalla kuin siten, että yleisöön kuuluvilla henkilöillä on mahdollisuus saada tallennettu esitys tai aineisto saataviinsa itse valitsemastaan paikasta ja itse valitsemanaan aikana;
- 3) radio- tai televisiolähetyksen samanaikaiseen ja muuttamattomaan edelleen lähettämiseen yleisön vastaanotettavaksi.

Tuottajalle ja esittäväälle taiteilijalle, jonka esitys on tallennettu 1 momentissa tarkoitettussa esityksessä, välittämisessä tai edelleen lähettämässä käytetylle laitteelle, on suoritettava korvaus. Korvausta ei kuitenkaan suoriteta 25 i §:n mukaisesta edelleen lähettämisestä.

Jos kaupallisessa tarkoituksessa julkaistua kuvallista musiikkitalennetta, jonka kappaleita on levitetty tai joka on välitetty yleisölle, käytetään 1 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla 46 a §:n 2 momentissa mainittuna aikana, esittäväällä taiteilijalla, jonka sävellysteoksen esitys on tallennettu laitteelle, on oikeus korvaukseen tallennetun esityksen käyttämisestä.

Edellä 1–3 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa sovelletaan vastaavasti, mitä 21, 22 ja 25 b §:ssä, 27 §:n 1 ja 2 momentissa ja 29 §:ssä sekä esittävän taiteilijan oikeuden osalta lisäksi, mitä 11 §:n 2 momentissa sekä 28, 41 ja 42 §:ssä säädetään.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei koske 46 a §:ssä tarkoitettua laitetta.

L:lla 821/2005 muutettu 47 § tulee voimaan 1.1.2006. Aiempi sanamuoto kuuluu:

47 § (24.3.1995/446)

Jos 46 §:ssä tarkoitettua laitetta pykälässä mainittuna aikana välittömästi tai välillisesti käytetään radio- tai televisiolähetyksessä tai muussa julkisessa esityksessä, on tuottajalle sekä esittäville taiteilijalle, jonka esitys on tallennettu laitteelle, suoritettava korvaus. Jos eri taiteilijoita on osallistunut esitykseen, he voivat vain yhdessä toteuttaa oikeutensa. Esittävä taiteilija ja tuottaja voivat toteuttaa oikeutensa vain esittämällä vaatimuksensa samanaikaisesti. Milloin oikeus toteutetaan lukuisia suomalaisia esittäviä taiteilijoita tai tuottajia edustavan järjestön välityksellä, esittävän taiteilijan tai tuottajan oikeus korvaukseen on kuitenkin rauennut, jollei sitä koskevaa vaatimusta ole todistettavasti esitetty järjestölle kolmen vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana käyttäminen tapahtui. (25.4.1997/365)

Edellä 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa on vastaavasti sovellettava 21, 22, 25 b §:n, 27 §:n 1 ja 2 momentin sekä 29 §:n samoin kuin esittävän taiteilijan oikeuden osalta myös 11 §:n 2 momentin sekä 28, 41 ja 42 §:n säännöksiä.

Jos laitteen käyttäjä ei maksa 1 momentissa tarkoitettua korvausta, jonka suuruudesta tämä on sopinut esittävien taiteilijoiden ja tuottajien kanssa tai jonka suuruus on ratkaistu 54 §:n mukaisessa menettelyssä, voi tuomioistuimien asianosaisen vaatimuksesta päättää, että käyttö saa jatkua ainoastaan esittävien taiteilijoiden ja tuottajien luvalla, kunnes korvaus on maksettu.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei koske 46 a §:ssä tarkoitettua laitetta.

Käyttökorvaus (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 lisätty väliotsikko tulee voimaan 1.1.2006.

47 a § (14.10.2005/821)

Korvaus 47 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdan mukaisesta äänitallenteen käyttämisestä suoritetaan opetusministeriön hyväksymän, lukuisia sellaisia esittäviä taiteilijoita ja äänitteiden tuottajia edustavan järjestön välityksellä, joiden laitteelle tallennettuja esityksiä ja laitteita käytetään Suomessa.

Korvaus 47 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaisesta edelleen lähettämisestä suoritetaan 26 §:n 1 momentissa tarkoitettujen järjestöjen välityksellä.

Korvaus 47 §:n 3 momentin mukaisesta kuvallisen musiikkitalenteen käyttämisestä suoritetaan opetusministeriön hyväksymän, lukuisia sellaisia esittäviä tai-

teilijoita edustavan järjestön välityksellä, joiden laitteelle tallennettuja esityksiä käytetään Suomessa.

Esittävän taiteilijan tai tuottajan oikeus korvaukseen on kuitenkin rauennut, jollei sitä koskevaa vaatimusta ole todistettavasti esitetty järjestölle kolmen vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana laitteelle tallennettua esitystä ja laitetta käytettiin.

Opetusministeriö hyväksyy 1 ja 3 momentissa tarkoitetun järjestön hakemuksesta määräajaksi, enintään viideksi vuodeksi. Kumpaankin tehtävään voidaan hyväksyä kerrallaan vain yksi oikeudenhaltijoita edustava järjestö. Hyväksyttävän järjestön tulee olla vakavarainen ja sillä tulee olla valmius ja kyky hoitaa asioita hyväksymispäätöksen mukaisesti. Järjestön tulee vuosittain antaa opetusministeriölle selvitys hyväksymispäätöksen nojalla tekemistään toimista. Opetusministeriön päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, kunnes asia on lainvoimaisella päätöksellä ratkaistu. Hyväksyminen voidaan peruuttaa, jos järjestö hyväksymispäätöstä ja sen ehtoja rikkomalla syyllistyy vakaviin tai olennaisiin rikkomuksiin tai laiminlyönteihin ja jolleivät järjestölle annetut huomautukset ja varoitukset ole johtaneet toiminnassa esiintyneiden puutteiden korjaamiseen.

Jollei laitteen käyttäjä maksa 1 tai 3 momentissa tarkoitettua korvausta, jonka suuruudesta hän on sopinut esittävien taiteilijoiden ja 47 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa myös tuottajien kanssa tai jonka suuruus on ratkaistu 54 §:ssä säädettyssä menettelyssä, tuomioistuin voi asianosaisen vaatimuksesta päättää, että käyttäminen saa jatkua ainoastaan esittävien taiteilijoiden ja tuottajien luvalla, kunnes korvaus on maksettu.

L:lla 821/2005 muutettu 47 a § tulee voimaan 1.1.2006. Aiempi sanamuoto kuuluu:

47 a § (24.3.1995/446)

Jos 46 §:ssä tarkoitettua laitetta on käytetty radio- tai televisiolähetyksessä, joka lähetetään edelleen yleisön vastaanotettavaksi samanaikaisesti ja muuttamattomana, esittävällä taiteilijalla ja laitteen tuottajalla on edelleen lähettämisestä oikeus korvaukseen. Korvaus voidaan maksaa ainoastaan 25 h §:ssä tarkoitetun järjestön välityksellä. Jollei korvausta vaadita todisteellisesti kolmen vuoden kuluessa sen vuoden päättymisestä, jona oikeus korvaukseen on syntynyt, oikeus korvaukseen raukeaa.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei koske 46 a §:ssä tarkoitettua laitetta.

Radio- ja televisioyritys (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 lisätty väliotsikko tulee voimaan 1.1.2006.

48 § (14.10.2005/821)

Radio- tai televisiolähetystä ei lähettäjäyrityksen suostumuksetta saa lähettää edelleen taikka tallentaa laitteelle, jonka avulla se voidaan toisintaa. Ilman lähettäjäyrityksen suostumusta televisiolähetystä ei myöskään saa toisintaa tiloissa, joihin yleisöllä on pääsy maksua vastaan.

Tallennettua lähetystä ei lähettäjäyrityksen suostumuksetta saa, ennen kuin 50 vuotta on kulunut lähettämivuodesta:

- 1) siirtää laitteeseen, jolla se voidaan toisintaa;
- 2) lähettää uudelleen;
- 3) levittää yleisön keskuuteen;
- 4) välittää yleisölle johtimitse tai johtimitta siten, että yleisöön kuuluvilla henkilöillä on mahdollisuus saada tallennettu lähetys saataviinsa itse valitsemastaan paikasta ja itse valitsemanaan aikana.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, sovelletaan vastaavasti lähettäjäyrityksen käyttämään muuhun ohjelmaa kuljettavaan signaaliin kuin radio- tai televisiolähetykseen.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa sovelletaan vastaavasti, mitä 2 §:n 2 ja 3 momentissa, 6–8 §:ssä, 11 §:n 2–5 momentissa, 11 a §:ssä, 12 §:n 1 ja 2 momentissa, 13 a §:n 2 momentissa, 14 §:n 1, 3 ja 4 momentissa, 15, 16 ja 16 a?16 e §:ssä, 19 §:n 1 momentissa, 21, 22, 25 b ja 25 d §:ssä, 25 f §:n 2 ja 3 momentissa, 26 §:ssä, 27 §:n 1 ja 2 momentissa sekä 29 §:ssä säädetään. Lisäksi lähetysten edelleen lähettämiseen kaapeleitse sovelletaan vastaavasti, mitä 25 h §:n 1 momentissa ja 25 i §:ssä säädetään, paitsi jos lähetys on peräisin muusta Euroopan talousalueeseen kuuluvasta valtiosta, jolloin näiden säännösten sijasta sovelletaan vastaavasti, mitä 25 h §:n 3 momentissa säädetään.

L:lla 821/2005 muutettu 48 § tulee voimaan 1.1.2006. Aiempi sanamuoto kuuluu:

48 § (24.3.1995/446)

Radio- tai televisiolähetystä ei lähettäjäyrityksen suostumuksetta saa lähettää edelleen tai tallentaa laitteelle, jonka avulla se voidaan toisintaa. Ilman suostumusta ei televisiolähetystä myöskään saa toisintaa tiloissa, joihin yleisöllä on pääsy maksua vastaan.

Tallennettua lähetystä ei lähettäjäyrityksen suostumuksetta saa kopioida, lähettää uudelleen eikä levittää yleisön keskuuteen ennen kuin 50 vuotta on kulunut siitä vuodesta, jona ensimmäinen lähettäminen tapahtui. (22.12.1995/1654)

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa on vastaavasti sovellettava, mitä 6–8 §:ssä, 12 §:n 1 ja 2 momentissa, 15 §:ssä, 19 §:n 1 momentissa, 21, 22, 25 b, 25 d ja 25 g §:ssä, 27 §:n 1 ja 2 momentissa sekä 29 §:ssä säädetään. Lisäksi lähetysten edelleen lähettämiseen kaapeleitse sovelletaan vastaavasti, mitä 25 h §:n 1 momentissa ja 25 i §:ssä säädetään, paitsi jos lähetys on peräisin muusta Euroopan talousalueeseen kuuluvasta valtiosta, jolloin näiden säännösten sijasta sovelletaan vastaavasti, mitä 25 h §:n 3 momentissa säädetään. Kuitenkin 19 §:n 1 momenttia on sovellet-

tava ainoastaan, jos tallennettu lähetys on lähettäjäryityksen suostumuksella myyty tai muutoin pysyvästi luovutettu Euroopan talousalueella.

Luettelon ja tietokannan valmistaja (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 lisätty väliotsikko tulee voimaan 1.1.2006.

49 § (3.4.1998/250)

Sillä, joka on valmistanut

1) luettelon, taulukon, ohjelman tai muun sellaisen työn, jossa on yhdisteltynä suuri määrä tietoja, taikka

2) tietokannan, jonka sisällön kerääminen, varmistaminen tai esittäminen on edellyttänyt huomattavaa panostusta,

on yksinomainen oikeus määrätä työn koko sisällöstä tai sen laadullisesti tai määrällisesti arvioiden olennaisesta osasta valmistamalla siitä kappaleita ja saatamalla se yleisön saataviin.

(14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 muutettu 1 momentti tulee voimaan 1.1.2006. Aiempi sanamuoto kuuluu:

Sillä, joka on valmistanut

1) luettelon, taulukon, ohjelman tai muun sellaisen työn, jossa on yhdisteltynä suuri määrä tietoja, tai

2) tietokannan, jonka sisällön kerääminen, varmistaminen tai esittäminen on edellyttänyt huomattavaa panostusta,

on yksinomainen oikeus määrätä työn koko sisällöstä tai sen laadullisesti tai määrällisesti arvioiden olennaisesta osasta valmistamalla siitä kappaleita ja saattamalla ne yleisön saataviin.

Edellä 1 momentissa säädetty oikeus on voimassa, kunnes 15 vuotta on kulunut siitä vuodesta, jona työ valmistui, tai jos työ saatettiin yleisön saataviin ennen tämän ajanjakson päättymistä, 15 vuotta siitä vuodesta, jona työ saatettiin ensimmäisen kerran yleisön saataviin.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun työhön sovelletaan vastaavasti, mitä 2 §:n 2–4 momentissa, 7–9 §:ssä, 11 §:n 2–5 momentissa, 12 §:n 1, 2 ja 4 momentissa, 13 ja 13 a §:ssä, 14 §:n 1, 3 ja 4 momentissa, 15, 16, 16 a–16 e, 17 ja 18 §:ssä, 19 §:n 1, 2 ja 5 momentissa, 22, 25 b–25 d ja 25 f–25 i §:ssä, 25 j §:n 4 ja 5 momentissa, 26 ja 27–29 §:ssä säädetään. Jos työ tai sen osa on tekijänoikeuden kohteena, voidaan vedota tekijänoikeuteen. (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 muutettu 3 momentti tulee voimaan 1.1.2006. Aiempi sanamuoto kuuluu:

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun työhön sovelletaan vastaavasti, mitä 2 §:n 2 ja 3 momentissa, 8 ja 9 §:ssä, 11 §:n 2 momentissa, 12 §:n 1, 2 ja 4 momentissa, 13 §:ssä, 14 §:n 1 ja 3 momentissa, 15–18 §:ssä, 19 §:n 1 ja 2 momentissa, 22, 25 b–25 d, 25 f–25 i §:ssä, 25 j §:n 4 ja 5 momentissa sekä 26 §:ssä säädetään. Jos sellainen työ tai sen osa on tekijänoikeuden kohteena, voidaan siihen oikeuteen nojata.

Sopimuksen ehto, jolla 1 momentissa tarkoitettun julkistetun työn valmistaja esittää työn laillista käyttäjää käyttämästä sen sisällön laadullisesti tai määrällisesti arvioiden epäolennaista osaa mihin tahansa tarkoitukseen tai rajoittaa tällaista käyttöä, on tehoton.

Valokuvaaja (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 lisätty väliotsikko tulee voimaan 1.1.2006.

49 a § (24.3.1995/446)

Valokuvaajalla on yksinomainen oikeus määrätä valokuvasta, muuttamattomana tai muutettuna:

- 1) valmistamalla siitä kappaleita;
- 2) saattamalla se yleisön saataviin.

(14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 muutettu 1 momentti tulee voimaan 1.1.2006. Aiempi sanamuoto kuuluu:

Valokuvaajalla on yksinomainen oikeus määrätä valokuvasta, muuttamattomana tai muutettuna:

- 1) valmistamalla siitä kappaleita; sekä
- 2) näyttämällä sitä julkisesti.

Oikeus valokuvaan on voimassa, kunnes 50 vuotta on kulunut sen vuoden päätymisestä, jona kuva valmistettiin.

Tässä pykälässä tarkoitettuihin valokuviin sovelletaan vastaavasti, mitä 2 §:n 2–4 momentissa, 3 §:n 1 ja 2 momentissa, 7–9, 11 ja 11 a §:ssä, 12 §:n 1 ja 2 momentissa, 13 ja 13 a §:ssä, 14 §:n 1, 3 ja 4 momentissa, 15, 16 ja 16 a–16 e §:ssä, 17 §:n 1 momentissa, 18 §:ssä, 19 §:n 1, 2 ja 5 momentissa, 20, 22 ja 25 §:ssä, 25 a §:n 1 ja 2 momentissa, 25 b, 25 d, 25 f–25 i, 26, 26 a–26 f, 26 h, 27–29, 39, 40, 40 c, 41 ja 42

§:ssä säädetään. Jos valokuva on tekijänoikeuden kohteena, voidaan vedota tekijänoikeuteen. (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 muutettu 3 momentti tulee voimaan 1.1.2006. Aiempi sanamuoto kuuluu:

Tässä pykälässä tarkoitettuihin valokuviiin sovelletaan vastaavasti, mitä 2 §:n 2 momentissa, 3 §:n 1 ja 2 momentissa, 7–9 ja 11 §:ssä, 12 §:n 1 ja 2 momentissa, 13 §:ssä, 14 §:n 1 ja 3 momentissa, 15, 16, 18, 20, 22 ja 25 §:ssä, 25 a §:n 1 ja 2 momentissa, 25 b, 25 d, 25 f– 25 i, 26, 26 a–26 h, 27–29, 39, 40, 40 c sekä 41 ja 42 §:ssä säädetään. Jos valokuva on tekijänoikeuden kohteena, voidaan siihen oikeuteen nojata.

Sanomalehtitiedotus (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 lisätty väliotsikko tulee voimaan 1.1.2006.

50 §

Sanomalehtitiedotusta, jonka ulkomainen uutistoimisto tai ulkomailla oleva kirjeenvaihtaja sopimuksen nojalla antaa, ei ole lupa vastaanottajan suostumuksetta saattaa yleisön saataviin sanomalehden tai radion välityksellä, ennen kuin kaksitoista tuntia on kulunut siitä, kun se julkistettiin Suomessa.

5 a luku (14.10.2005/821)

Tekniset toimenpiteet ja oikeuksien sähköiset hallinnointitiedot

Teknisen toimenpiteen kiertämisen kieltö

50 a § (14.10.2005/821)

Tämän lain mukaan suojatun teoksen suojana olevaa tehokasta teknistä toimenpidettä, jonka teoksen tekijä tai joku muu tekijän luvalla teosta yleisön saataviin saattaessaan on teoksen suojaksi asettanut, ei saa kiertää.

Tehokkaalla teknisellä toimenpiteellä tarkoitetaan tekniikkaa, laitetta tai osaa, joka on suunniteltu tavanomaisessa käyttötarkoituksessa estämään tai rajoittamaan teoksiin ilman tekijän tai oikeuksien muun haltijan lupaa kohdistuvia tekoja ja jolla tavoiteltu suoja saavutetaan.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta, jos tekninen toimenpide kierretään salaustekniikoita koskevan tutkimuksen tai opetuksen yhteydessä taikka jos teoksen kappaleen laillisesti hankkinut tai haltuunsa saanut kiertää teknisen toimenpiteen teoksen saamiseksi kuultavilleen tai nähtävillään. Teoksesta, jota suojaava tekninen toimenpide on kierretty teoksen saamiseksi kuultaville tai nähtävillään, ei saa valmistaa kappaletta.

Mitä 1–3 momentissa säädetään, ei koske tietokoneohjelmaa suojaavaa teknistä toimenpidettä.

L:lla 821/2005 lisätty 5 a luku tulee voimaan 1.1.2006.

Teknisen toimenpiteen kiertämiskeinojen valmistamisen ja levittämisen kieltö

50 b § (14.10.2005/821)

Tehokkaan teknisen toimenpiteen kiertämisen mahdollistavia tai kiertämistä helpottavia laitteita, tuotteita tai osia ei saa valmistaa tai tuoda maahan yleisölle levittämistä varten tai Suomen alueelle kolmanteen maahan kuljetettavaksi, levittää yleisölle, myydä, vuokrata, mainostaa myytäväksi tai vuokrattavaksi eikä pitää hallussa kaupallisessa tarkoituksessa. Tehokkaan teknisen toimenpiteen kiertämisen mahdollistavia tai sitä helpottavia palveluja ei liioin saa tarjota.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja laitteita, tuotteita tai osia taikka palveluja ovat sellaiset:

- 1) joita markkinoidaan, mainostetaan tai pidetään kaupan tehokkaiden teknisten toimenpiteiden kiertämiseksi;
- 2) joiden tarkoituksella tai käytöllä on tehokkaan teknisen toimenpiteen kiertämisen lisäksi vain vähäistä muuta kaupallista merkitystä; taikka
- 3) jotka on pääasiallisesti suunniteltu, tuotettu, mukautettu tai toteutettu siten, että niiden tarkoituksena on mahdollistaa tämän lain mukaan suojattuja teoksia suojaavien tehokkaiden teknisten toimenpiteiden kiertäminen tai helpottaa sitä.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske tietokoneohjelmaa suojaavaa teknistä toimenpidettä.

L:lla 821/2005 lisätty 5 a luku tulee voimaan 1.1.2006.

Teknisiin toimenpitein suojattujen teosten käyttäminen

50 c § (14.10.2005/821)

Sillä, jolla on laillisesti hallussaan tai saatavillaan tehokkaalla teknisellä toimenpiteellä suojattu teos ja jolla on 14 §:n 3 momentin, 15, 16, 16 a?16 c tai 17 §:n, 25 d §:n 2 momentin tai 25 f §:n 2 momentin nojalla oikeus käyttää teosta, tulee olla mahdollisuus käyttää teosta siltä osin kuin se on tarpeen mainitussa lainkohdassa säädetyn tekijänoikeuden rajoituksen hyödyntämiseksi.

Tekijän on tarjottava 1 momentissa tarkoitettulle teoksen käyttäjälle keinot käyttää teosta momentissa mainittujen lainkohtien mukaisesti, jollei käyttäjällä ole teknisten toimenpiteiden takia keinoja teoksen käyttämiseen. Jollei tekijä tarjoa edellä säädetyn mukaisesti keinoja teoksen käyttämiseen tai jollei teoksen käyttäminen ole tullut mahdolliseksi vapaaehtoisin toimenpitein, kuten tekijöiden ja teosten käyttäjien välisin sopimuksin tai muin järjestelyin, asia ratkaistaan 54 §:n mukaisesti välimiesmenettelyssä.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei sovelleta sellaiseen teokseen, joka on välitetty yleisölle sovituilla ehdoilla siten, että yleisöön kuuluvilla henkilöillä on mahdollisuus saada teos saataviinsa itse valitsemastaan paikasta ja itse valitsemaan aikana.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään tekijästä, sovelletaan myös siihen, joka tekijän luvalla saattaa teoksen yleisön saataviin.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei sovelleta tietokoneohjelmaan.

L:lla 821/2005 lisätty 5 a luku tulee voimaan 1.1.2006.

Oikeuksien sähköiset hallinnointitiedot

50 d § (14.10.2005/821)

Tämän lain mukaan suojatun teoksen kappaleessa olevia taikka teosta yleisölle välitettäessä ilmeneviä sellaisia oikeuksien sähköisiä hallinnointitietoja, joilla tunnistetaan teos, tekijä tai oikeuksien muu haltija taikka jotka ovat tietoja teoksen käyttöehdoista, ei saa poistaa tai muuttaa.

Tämän lain mukaan suojatun teoksen kappaletta ei saa levittää yleisölle tai tuoda maahan yleisölle levittämistä varten taikka teosta välittää yleisölle siten, että oikeuksien sähköiset hallinnointitiedot on luvatta poistettu teoksesta tai että niitä on luvatta muutettu.

Tässä pykälässä tarkoitettuina oikeuksien hallinnointitietoina pidetään tietoja, jotka tekijä tai joku muu hänen puolestaan tai luvallaan on teokseen asettanut.

L:lla 821/2005 lisätty 5 a luku tulee voimaan 1.1.2006.

50 e § (14.10.2005/821)

Mitä 50 a—50 d §:ssä säädetään teoksesta ja tekijästä, sovelletaan vastaavasti 5 luvun säännösten mukaisiin suojan kohteisiin ja niiden oikeuksien haltijoihin.

L:lla 821/2005 lisätty 5 a luku tulee voimaan 1.1.2006.

6 LUKU Erinäisiä määräyksiä

51 §

Kirjallista tai taiteellista teosta ei ole lupa saattaa yleisön saataviin käyttäen selkeästä teoksen nimeä tahi tekijän salanimeä tai nimimerkkiä, että teos tai tekijä helposti voidaan sekoittaa aikaisemmin julkistettuun teokseen tai sen tekijään.

52 §

Taideteoksen kappaleeseen saa toinen vain tekijän toimeksiannosta panna hänen nimensä tai nimimerkinsä.

Taideteoksen jäljennökseen ei tekijän nimeä tai nimimerkkiä saa panna sillä tavoin, että jäljennös voidaan sekoittaa alkuperäisteokseen.

Sen, joka valmistaa tai levittää yleisön keskuuteen taideteoksen jäljennöksen, on merkittävä jäljennös siten, että se ei ole sekoitettavissa alkuperäisteokseen. (24.3.1995/446)

52 a § (24.3.1995/446)

Kuvataiteen teoksen tekijällä on oikeus saada luovuttamansa teos nähtävilleen, jollei siitä aiheudu kohtuutonta haittaa teoksen omistajalle tai haltijalle ja se on tarpeen:

- 1) tekijän taiteellisen työn kannalta; tai
- 2) hänen 2 §:ssä tarkoitettujen taloudellisten oikeuksiensa toteuttamiseksi.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun oikeuteen sovelletaan, mitä 41 §:ssä säädetään.

53 §

Jos kirjallisen tai taiteellisen teoksen suhteen tekijän kuoltua menetellään julkisesti sivistyksellisiä etuja loukkaavalla tavalla, on asetuksella määrättävällä viranomaisella valta, vaikka tekijänoikeus on lakannut tai sitä ei ole ollut, kieltää sellainen menettely.

Jos se, jota kielto koskee, on siihen tyytymätön, hän voi saattaa asian tuomioistuimen ratkaistavaksi.

Välimiesmenettely (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 lisätty väliotsikko tulee voimaan 1.1.2006.

54 § (14.10.2005/821)

Asia ratkaistaan erimielisyyden sattuessa välimiesmenettelyssä, jos kysymys on:

1) 17 §:n 4 momentissa, 18 §:n 2 momentissa, 19 §:n 4 momentissa taikka 47 §:n 2 tai 3 momentissa tarkoitetusta korvauksesta;

2) 26 §:ssä tarkoitetun luvan myöntämisestä ja sen ehdoista 13 §:n mukaisesti ja asia koskee kappaleiden valmistamista opetustoiminnassa käytettäväksi;

3) 26 §:ssä tarkoitetun luvan myöntämisestä ja sen ehdoista 14 §:n 1 momentin mukaisesti ja asia koskee teoksen kappaleiden valmistamista opetustoiminnassa käytettäväksi;

4) 26 §:ssä tarkoitetun luvan myöntämisestä ja sen ehdoista radio- tai televisiolähetyksen samanaikaiseen ja muuttamattomaan edelleen lähettämiseen 25 h §:n 1 momentin mukaisesti;

5) 26 §:ssä tarkoitetun luvan myöntämisestä ja sen ehdoista radio- tai televisiolähetyksen samanaikaiseen ja muuttamattomaan edelleen lähettämiseen kaapeleitse 25 h §:n 2 momentin tai 48 §:n 1 momentin mukaisesti ja lähetys on peräisin muusta Euroopan talousalueeseen kuuluvasta valtiosta; lupa voidaan myöntää, jos lähettäjäyritys kieltää edelleen lähettämisen kaapeleitse ilman perusteltua syytä tai asettaa sille kohtuuttomia ehtoja;

6) tekijän ja teoksen käyttäjän välisen asian ratkaisemisesta 50 c §:n 2 momentissa tarkoitetussa tapauksessa.

Kumpikin osapuoli nimeää välimiesmenettelyyn yhden välimiehen ja siten nimetyt kutsuvat kolmannen välimiehen puheenjohtajaksi. Jos toinen osapuoli on tehnyt vastapuolelle esityksen välimiesmenettelyyn ryhtymisestä sekä nimennyt välimiehen mutta vastapuoli ei ole kuukauden kuluessa siitä tiedon saatuaan nimennyt välimiestä, katsotaan tämän kieltäytyneen asian ratkaisemisesta välimiesmenettelyssä.

Asianosaiset voivat myös sopia, että asia saatetaan välimiesmenettelystä annetun lain (967/1992) mukaisesti välimiesten ratkaistavaksi.

Tämän pykälän nojalla annetulla luvalla on sama vaikutus kuin 26 §:ssä tarkoitettun luvan myöntämisellä 13 §:n, 14 §:n 1 momentin, 25 h §:n 1 tai 2 momentin tai 48 §:n 1 momentin mukaisesti.

Jos asianosainen kieltäytyy 1 momentissa tarkoitettun asian ratkaisemisesta välimiesmenettelyssä, asia voidaan asianosaisen hakemuksesta saattaa tuomioistuimen ratkaistavaksi. Toimivaltainen tuomioistuin on Helsingin kärjäoikeus. Jos tuomioistuin on myöntänyt momentin 2–4 kohdassa tarkoitettussa asiassa luvan ja päätökseen haetaan muutosta, lupa ja sen ehdot ovat voimassa, kunnes asia on lopullisesti ratkaistu tai ylempi tuomioistuin valitusta käsitellessään toisin määrää.

L:lla 821/2005 muutettu 54 § tulee voimaan 1.1.2006. Aiempi sanamuoto kuuluu:

54 § (24.3.1995/446)

Asia ratkaistaan erimielisyyden sattuessa välimiesmenettelyssä siten kuin asetuksella säädetään, milloin kysymys on:

- 1) 18 §:n 2 momentissa, 19 §:n 4 momentissa, 25 i §:ssä, 47 §:n 1 momentissa tai 47 a §:ssä tarkoitettusta korvauksesta;
- 2) 13 §:ssä tarkoitettun luvan myöntämisestä ja sen ehdoista, jos asia koskee kappaleiden valmistamista opetustoiminnassa käytettäväksi;
- 3) 14 §:n 1 momentissa tarkoitettun luvan myöntämisestä ja sen ehdoista, jos asia koskee opetustarkoituksessa valmistettuun ja lähetettyyn ohjelmaan sisältyvän teoksen kappaleiden valmistamista;
- 4) 25 h §:n 1 momentissa tarkoitettun luvan myöntämisestä ja sen ehdoista; tai
- 5) radio- tai televisiolähetyksen samanaikaista ja muuttamatonta edelleen lähettämistä kaapeleitse koskevan 25 h §:n 2 momentissa tai 48 §:n 1 momentissa tarkoitettun luvan myöntämisestä ja sen ehdoista, jos lähetys on peräisin muusta Euroopan talousalueeseen kuuluvasta valtiosta. Lupa voidaan myöntää, jos lähettäjäyritys kieltää edelleen lähettämisen kaapeleitse ilman perusteltua syytä tai asettaa sille kohtuuttomia ehtoja.

Asianosaiset voivat myös sopia, että asia saatetaan välimiesmenettelystä annetun lain (967/92) mukaisesti välimiesten ratkaistavaksi.

Tämän pykälän nojalla annetulla luvalla on sama vaikutus kuin 13 §:ssä, 14 §:n 1 momentissa, 25 h §:n 1 tai 2 momentissa taikka 48 §:n 1 momentissa tarkoitettulla luvalla.

Jos asianosainen kieltäytyy 1 momentissa tarkoitettun asian ratkaisemisesta välimiesmenettelyssä, asia voidaan asianosaisen hakemuksesta saattaa tuomioistuimen ratkaistavaksi. Toimivaltainen tuomioistuin 1 momentissa tarkoitetuissa asioissa on Helsingin kärjäoikeus. Jos tuomioistuin on myöntänyt 1 momentin 2–4 kohdassa tarkoitettussa asiassa luvan ja päätökseen haetaan muutosta, ovat lupa ja sen ehdot voimassa väliaikaisesti, kunnes asia on lopullisesti ratkaistu tai ylempi tuomioistuin muutoksenhaun johdosta toisin määrää.

Opetus ansiotarkoituksessa (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 lisätty väliotsikko tulee voimaan 1.1.2006.

54 a § (19.12.1980/897)

Mitä tässä laissa on säädetty opetustoiminnasta, ei sovelleta opetustoimintaan, jota harjoitetaan ansiotarkoituksessa.

Äänitallenteen ja kuvallisen musiikkitalenteen käyttämisestä maksettava korvaus (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 lisätty väliotsikko tulee voimaan 1.1.2006.

54 b § (24.3.1995/446)

Jos on vaara, että 47 §:ssä tarkoitettua korvausta ei kyetä suorittamaan korvaukseen oikeutetulle, tuomioistuin voi tämän vaatimuksesta kieltää 46 §:ssä tarkoitettujen laitteiden käyttäjää käyttämästä näitä laitteita, kunnes hän asettaa hyväksyttävän vakuuden korvausten maksamisesta tai tuomioistuin asianosaisten vaatimuksesta toisin määrää. Asiassa noudatetaan soveltuvin osin oikeudenkäymiskaaren 7 luvun 4, 5, 7, 8, 11 ja 14 §:n säännöksiä.

Jos 47 §:n 2 momentissa tarkoitettua korvauksesta ei ole sovittu ennen pykälän 1 momentissa tarkoitettua käyttämistä, korvaus eräännyy maksettavaksi 30 päivän kuluttua siitä, kun 46 §:ssä tarkoitettua laitetta on käytetty 47 §:n 1 momentin mukaisesti. (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 lisätty 2 momentti tulee voimaan 1.1.2006.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, sovelletaan vastaavasti myös 47 §:n 3 momentissa tarkoitettuun korvaukseen ja kuvalliseen musiikkitalenteeseen. (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 lisätty 3 momentti tulee voimaan 1.1.2006.

Tekijänoikeusneuvosto (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 lisätty väliotsikko tulee voimaan 1.1.2006.

55 § (8.6.1984/442)

Valtioneuvosto asettaa tekijänoikeusneuvoston, jonka tehtävänä on avustaa opetusministeriötä tekijänoikeutta koskevien asioiden käsittelyssä sekä antaa lausuntoja tämän lain soveltamisesta.

Tarkemmat säännökset tekijänoikeusneuvostosta annetaan valtioneuvoston asetuksella. (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 muutettu 2 momentti tulee voimaan 1.1.2006. Aiempi sanamuoto kuuluu:

Tarkemmat säännökset tekijänoikeusneuvostosta annetaan asetuksella.

7 LUKU Rangaistus ja korvausvelvollisuus

Rikoslain rangaistussäännökset (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 lisätty väliotsikko tulee voimaan 1.1.2006.

56 § (14.10.2005/821)

Rangaistus tekijänoikeusrikoksesta säädetään rikoslain (39/1889) 49 luvun 1 §:ssä, teknisen suojauksen kiertämisestä luvun 3 §:ssä, teknisen suojauksen kiertämiskeinorikoksesta luvun 4 §:ssä ja oikeuksien sähköisten hallinnointitietojen loukkauksrikoksesta luvun 5 §:ssä.

L:lla 821/2005 muutettu 56 § tulee voimaan 1.1.2006. Aiempi sanamuoto kuuluu:

56 § (21.4.1995/715)

Rangaistus tekijänoikeusrikoksesta säädetään rikoslain 49 luvun 1 §:ssä.

Tekijänoikeusrikkomus (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 lisätty väliotsikko tulee voimaan 1.1.2006.

56 a § (14.10.2005/821)

Joka

1) tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta valmistaa teoksesta kappaleen tai saattaa teoksen yleisön saataviin tämän lain säännösten vastaisesti tai rikkoo 3 §:n säännöksiä moraalisisista oikeuksista,

2) muuten rikkoo sellaista tämän lain säännöstä, jolla suojataan tekijänoikeutta, taikka toimii vastoin 41 §:n 2 momentin nojalla annettua määräystä, 51 tai 52 §:n säännöstä taikka 53 §:n 1 momentissa tai 54 b §:n 1 momentissa tarkoitettua kieltoa, taikka

3) tuo maahan tai Suomen alueelle edelleen kolmanteen maahan kuljetettavaksi teoksen kappaleita, joiden hän tietää tai joita hänellä on perusteltua syytä epäillä valmistetuiksi ulkomailla sellaisissa olosuhteissa, että valmistaminen Suomessa olisi ollut rangaistavaa tämän lain mukaan,

on tuomittava, jollei teko ole rangaistava rikoslain 49 luvun 1 §:ssä tarkoitettuna tekijänoikeusrikoksena, tekijänoikeusrikkomuksesta sakkoon.

Tekijänoikeusrikkomuksena ei pidetä muutaman kappaleen valmistamista yksityistä käyttöä varten sellaisesta tietokoneella luettavassa muodossa olevasta tietokoneohjelmasta tai tietokannasta, joka on julkaistu taikka jonka kappaleita on tekijän tai tietokannan valmistajan suostumuksella myyty tai muutoin pysyvästi luovutettu, taikka teoksesta 11 §:n 5 momentin vastaisesti.

L:lla 821/2005 muutettu 56 a § tulee voimaan 1.1.2006. Aiempi sanamuoto kuuluu:

56 a § (8.6.1984/442)

Joka

1) tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta rikkoo tässä laissa tekijänoikeuden suojaksi annettua säännöstä taikka toimii vastoin 41 §:n 2 momentin nojalla annettua määräystä, 51 tai 52 §:n säännöstä, 53 §:n 1 momentissa tai 54 b §:ssä tarkoitettua kieltoa; taikka

2) tuo maahan yleisön keskuuteen levitettäväksi teoksen kappaleen, jonka hän tietää tai jota hänellä on perustellusti syytä epäillä valmistetuksi ulkomailla sellaisissa olosuhteissa, että valmistaminen Suomessa olisi ollut rangaistavaa tämän lain mukaan,

on tuomittava, jollei teko ole rangaistava rikoslain 49 luvun 1 §:ssä tarkoitettuna tekijänoikeusrikoksena, tekijänoikeusrikkomuksesta sakkoon.

(21.8.1995/1024)

Tekijänoikeusrikkomuksena ei kuitenkaan pidetä muutaman kappaleen valmistamista yksityistä käyttöä varten sellaisesta tietokoneella luettavassa muodossa olevasta tietokoneohjelmasta tai tietokannasta, joka on julkaistu taikka jonka kappaleita on tekijän tai tietokannan valmistajan suostumuksella myyty tai muutoin pysyvästi luovutettu. (3.4.1998/250)

Salassapitovelvollisuuden rikkominen (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 lisätty väliotsikko tulee voimaan 1.1.2006.

56 b § (21.8.1995/1024)

Rangaistus 26 d §:n 3 momentissa ja 26 l §:n 4 momentissa säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan tai jollei siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

Tietokoneohjelman suojauksen poistovälineen luvaton levittäminen (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 lisätty väliotsikko tulee voimaan 1.1.2006.

56 c § (14.10.2005/821)

Joka levittää yleisölle tai ansiotarkoituksessa yleisölle levittämistä varten pitää hallussaan välinettä, jonka yksinomaisena käyttötarkoituksena on tietokoneohjelmaa suojaavan teknisen apuvälineen luvaton poistaminen tai kiertäminen, on tuomittava tietokoneohjelman suojauksen poistovälineen luvattomasta levittämisestä sakkoon.

L:lla 821/2005 muutettu 56 c § tulee voimaan 1.1.2006. Aiempi sanamuoto kuuluu:

56 c § (7.5.1993/418)

Joka ansiotarkoituksessa levittää yleisölle tai tätä tarkoitusta varten pitää hallussaan välinettä, jonka yksinomaisena käyttötarkoituksena on luvattomasti poistaa tai kiertää tietokoneohjelmaa suojaava tekninen apuväline, on tuomittava suojauksen poistovälineen luvattomasta levittämisestä sakkoon.

Selvitysvelvollisuuden rikkominen (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 lisätty väliotsikko tulee voimaan 1.1.2006.

56 d § (24.3.1995/446)

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta rikkoo 26 d §:n 2 momentin säännöstä tai 26 k §:n 2 momentissa säädettyä selvitys- tai tiedonantovelvollisuutta, on tuomittava tekijänoikeuslaissa säädetyn selvitysvelvollisuuden rikkomisesta sakkoon, jollei teosta ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta.

Teknisen toimenpiteen loukkausrikkomus (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 lisätty väliotsikko tulee voimaan 1.1.2006.

56 e § (14.10.2005/821)

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta rikkoo

- 1) 50 a §:ssä tarkoitettua teknisen toimenpiteen kiertämisen kieltoa taikka
- 2) 50 b §:ssä tarkoitettua teknisen toimenpiteen kiertämiskeinojen valmistamisen tai levittämisen kieltoa,

on tuomittava, jollei teko ole rangaistava rikoslain 49 luvun 3 §:ssä tarkoitettuna teknisen suojauksen kiertämisenä tai luvun 4 §:ssä tarkoitettuna teknisen suojauksen kiertämiskeinorikoksena, teknisen toimenpiteen loukkausrikkomuksesta sakkoon.

L:lla 821/2005 lisätty 56 e § tulee voimaan 1.1.2006.

Oikeuksien sähköisten hallinnointitietojen loukkausrikkomus (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 lisätty väliotsikko tulee voimaan 1.1.2006.

56 f § (14.10.2005/821)

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta rikkoo 50 d §:n 1 momentissa tarkoitettua oikeuksien sähköisten hallinnointitietojen poistamisen tai muuttamisen kieltoa taikka mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettua kieltoa levittää yleisölle tai tuoda maahan yleisölle levittämistä varten teoksen kappale tai välittää yleisölle teos siten, että oikeuksien sähköiset hallinnointitiedot on poistettu tai että niitä on muutettu, on tuomittava, jollei teko ole rangaistava rikoslain 49 luvun 5 §:ssä tarkoitettuna oikeuksien hallinnointitietojen loukkausrikkoksena, oikeuksien sähköisten hallinnointitietojen loukkausrikkomuksesta sakkoon, jos tekijä tietää tai hänellä on perustellusti syytä epäillä, että hänen tekonsa aiheuttaa, mahdollistaa tai salaa tässä laissa säädettyjen oikeuksien loukkauksen taikka helpottaa niiden loukkausta.

L:lla 821/2005 lisätty 56 f § tulee voimaan 1.1.2006.

Hyvitys ja korvaus (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 lisätty väliotsikko tulee voimaan 1.1.2006.

57 § (14.10.2005/821)

Joka vastoin tätä lakia tai 41 §:n 2 momentin nojalla annettua määräystä käyttää teosta taikka tuo maahan tai Suomen alueelle edelleen kolmanteen maahan kuljettavaksi teoksen kappaleen, on velvollinen suorittamaan tekijälle kohtuullisen hyvityksen. Vastoin lakia tapahtuvasta teoksen kappaleen valmistamisesta yksityistä käyttöä varten on hyvitysvelvollisuus vain siinä tapauksessa, että kappaleen valmistaja on tiennyt tai hänen olisi pitänyt tietää, että kopioitava aineisto on saatettu yleisön saataviin vastoin tätä lakia.

Jos teosta käytetään tahallisesti tai tuottamuksesta, hyvityksen lisäksi on suoritettava korvaus kaikesta muustakin menetyksestä, myös kärsimyksestä ja muusta haitasta.

Joka muutoin kuin teosta käyttämällä syyllistyy rikoslain 49 luvun 1, 3 tai 5 §:n taikka tämän lain 56 a §:n, 56 e §:n 1 kohdan tai 56 f §:n mukaan rangaistavaan tekoon, on velvollinen suorittamaan tekijälle korvauksen rikoksesta aiheutuneesta menetyksestä, kärsimyksestä ja muusta haitasta.

Edellä 2 ja 3 momentissa tarkoitettusta korvauksesta on lisäksi voimassa, mitä vahingonkorvauslaissa (412/1974) säädetään.

L:lla 821/2005 muutettu 57 § tulee voimaan 1.1.2006. Aiempi sanamuoto kuuluu:

57 § (8.6.1984/442)

Joka käyttää teosta vastoin tätä lakia tai 41 §:n 2 momentin nojalla annettua määräystä, on velvollinen suorittamaan käyttämisestä tekijälle kohtuullisen hyvityksen.

Jos käyttäminen tapahtuu tahallisesti tai tuottamuksesta, on hyvityksen lisäksi suoritettava korvaus kaikesta muustakin menetyksestä, niin myös kärsimyksestä ja muusta haitasta.

Joka muutoin kuin teosta käyttämällä syyllistyy rikoslain 49 luvun 1 §:n tai tämän lain 56 a §:n mukaan rangaistavaan tekoon, on velvollinen suorittamaan tekijälle korvauksen rikoksesta aiheutuneesta menetyksestä, kärsimyksestä ja muusta haitasta. (21.4.1995/715)

Edellä 2 ja 3 momentissa tarkoitettusta korvauksesta on lisäksi voimassa, mitä vahingonkorvauslaissa (412/74) on säädetty.

Menettämisseuraamus (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 lisätty väliotsikko tulee voimaan 1.1.2006.

58 § (14.10.2005/821)

Jos teoksen kappale on valmistettu, tuotu maahan tai Suomen alueelle edelleen kolmanteen maahan kuljetettavaksi tai saatettu yleisön saataviin taikka sitä on muutettu vastoin tätä lakia tai 41 §:n 2 momentin nojalla annettua määräystä, 51 tai 52 §:n säännöstä tai 53 §:n 1 momentin nojalla määrättyä kieltoa taikka jos on rikottu 50 a tai 50 b §:ssä säädettyä kieltoa, tuomioistuimien tai asianomistajan tai 50 b §:ssä tarkoitettussa tapauksessa virallisen syyttäjän vaatimuksesta, sen mukaan kuin katsoo kohtuulliseksi, määrätä, että kappale sekä sen valmistukseen tarkoitettu painoladella, kuvalaatta, kehilö tai muu apuväline taikka laitton teknisen suojauksen kiertämiskeino on hävitettävä taikka että omaisuutta on määrättyin tavoin muutettava taikka että se on luovutettava asianomistajalle valmistamiskustannuksia vastaavasta korvauksesta taikka saatettava sellaiseksi, ettei sitä voida käyttää väärin. Mitä tässä momentissa säädetään, sovelletaan teoksen kappaleen valmistamiseen yksityistä käyttöä varten vain, jos kappaleen valmistaja on tiennyt tai hänen olisi pitänyt tietää, että kopioitava aineisto on saatettu yleisön saataviin vastoin tätä lakia.

Jos teoksen kappale on valmistettu tai levitetty yleisölle vastoin tätä lakia taikka tuotu maahan tai Suomen alueelle 56 a §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettulla tavalla, ja se määrätään rangaistusmääräysmenettelystä annetun lain (692/1993) mukaan valtiolle menetetyksi, voidaan asianomistajan vaatimuksesta samalla määrätä, että teoksen kappale on hävitettävä. Rangaistusmääräysmenettelyssä voidaan määrätä myös 50 b §:ssä tarkoitettu teknisen toimenpiteen kiertämiskeino valtiolle menetetyksi ja hävitettäväksi, jos se on valmistettu, saatettu yleisön saataviin taikka tuotu maahan yleisölle levittämistä varten tai Suomen alueelle kolmanteen maahan kuljetettavaksi vastoin 50 b §:n 1 momentin säännöksiä.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei sovelleta siihen, joka vilpittömässä mielessä on hankkinut omaisuuden tai erityisen oikeuden omaisuuteen, eikä rakennusteokseen. Rakennusta voidaan tapauksen erityispiirteet ja olosuhteet huomioon ottaen kuitenkin määrätä muutettavaksi.

L:lla 821/2005 muutettu 58 § tulee voimaan 1.1.2006. Aiempi sanamuoto kuuluu:

58 §

Jos teoksen kappale on valmistettu, tuotu maahan tai saatettu yleisön saataviin taikka sitä on muutettu vastoin tätä lakia tai 41 §:n 2 momentin nojalla annettua määräystä, 51 tai 52 §:n säännöstä taikka 53 §:n 1 momentin mukaista kieltoa, oikeus voi asianomistajan vaatimuksesta, sen mukaan kuin katsoo kohtuulliseksi, määrätä, että kappale sekä sen valmistukseen tarkoitettu painoladella, kuvalaatta, kehilö tai muu apuväline on hävitettävä tai että omaisuutta on määrättyin tavoin muutettava taikka että se on luovutettava asianomistajalle valmistamiskustannuksia vastaavasta korvauksesta taikka saatettava sellaiseksi, ettei sitä voida käyttää väärin.

Mitä 1 momentissa on säädetty, ei ole sovellettava siihen, joka vilpittömässä mielessä on hankkinut omaisuuden tai erityisen oikeuden omaisuuteen, eikä rakennusteokseen; kuitenkin voidaan asianhaarojen mukaan rakennusta määrätä muutettavaksi.

59 §

Sen estämättä, mitä 58 §:n 1 momentissa on säädetty, voi oikeus, jos sanotussa momentissa tarkoitetun kappaleen taiteellisen tai taloudellisen arvon taikka muiden seikkojen perusteella harkitaan kohtuulliseksi, tehdystä vaatimuksesta antaa luvan siihen, että kappale asianomistajalle suoritettavaa erityistä korvausta vastaan saatetaan yleisön saataviin tai sitä muutoin käytetään aiottuun tarkoitukseen.

Rangaistusta ja korvausvelvollisuutta koskevien säännösten soveltaminen eräisiin lähioikeuksiin (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 lisätty väliotsikko tulee voimaan 1.1.2006.

60 § (14.10.2005/821)

Mitä 56 a, 56 e, 56 f ja 57–59 §:ssä säädetään, sovelletaan vastaavasti oikeuteen, jota suojataan 5 luvun säännösten mukaan.

L:lla 821/2005 muutettu 60 § tulee voimaan 1.1.2006. Aiempi sanamuoto kuuluu:

60 § (21.4.1995/715)

Mitä 56 a, 57, 58 ja 59 §:ssä säädetään, on vastaavasti sovellettava oikeuteen, jota suojataan 5 luvun säännösten mukaan.

Tekijänoikeutta loukkaavan aineiston saannin estäminen (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 lisätty väliotsikko tulee voimaan 1.1.2006.

60 a § (14.10.2005/821)

Tekijällä tai hänen edustajallaan on oikeus tuomioistuimen määräyksellä salassapitosäännösten estämättä yksittäistapauksessa saada lähettimen, palvelimen tai muun sellaisen laitteen ylläpitäjältä taikka muulta välittäjänä toimivalta palvelun tarjoajalta yhteystiedot sellaisesta teleliittymästä, josta tekijän oikeuksien suojan kannalta merkittävässä määrin saatetaan yleisön saataviin tekijänoikeudella suojattua aineistoa ilman tekijän suostumusta. Tiedot tulee antaa ilman ai-

heetonta viivytystä. Tietojen luovuttamista koskevan asian käsittelyssä noudatetaan, mitä oikeudenkäymiskaaren 8 luvussa säädetään.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja yhteystietoja saaneeseen tekijään tai hänen edustajaansa sovelletaan, mitä sähköisen viestinnän tietosuojalain (516/2004) 4, 5, 8, 19, 31, 41 ja 42 §:ssä säädetään viestinnän luottamuksellisuudesta ja yksityisyyden suojasta, viestien ja tunnistamistietojen käsittelystä, tietoturvasta, ohjauksesta ja valvonnasta, pakkokeinoista sekä rangaistuksista.

Tässä pykälässä tarkoitettun tekijän tai hänen edustajansa on korvattava tietojen luovuttamismääräyksen täytäntöönpanosta aiheutuneet kulut sekä mahdollinen vahinko lähettimen, palvelimen tai muun sellaisen laitteen ylläpitäjälle taikka muulle välittäjänä toimivalle palvelun tarjoajalle.

L:lla 821/2005 lisätty 60 a § tulee voimaan 1.1.2006.

60 b § (14.10.2005/821)

Tekijällä tai hänen edustajallaan on loukkauksen jatkamisen kieltämiseksi oikeus ajaa kannetta sitä vastaan, joka saattaa tekijänoikeutta loukkaavaksi väitettyä aineistoa yleisön saataviin. Hyväksyessään kanteen tuomioistuimen on samalla määrättävä, että aineiston saattaminen yleisön saataviin on lopetettava. Tuomioistuin voi asettaa määräyksen tehosteeksi uhkasakon.

L:lla 821/2005 lisätty 60 b § tulee voimaan 1.1.2006.

60 c § (14.10.2005/821)

Tuomioistuin voi 60 b §:ssä tarkoitettua kannetta käsitellessään tekijän tai hänen edustajansa vaatimuksesta määrätä lähettimen, palvelimen tai muun sellaisen laitteen ylläpitäjän taikka muun välittäjänä toimivan palvelun tarjoajan sakon uhalla keskeyttämään tekijänoikeutta loukkaavaksi väitetyn aineiston saattamisen yleisön saataviin (keskeyttämismääräys), jollei sitä voida pitää kohtuuttomana ottaen huomioon aineistoa yleisön saataviin saattavan henkilön, välittäjän ja tekijän oikeudet.

Ennen 60 b §:ssä tarkoitettun kanteen nostamista tuomioistuin voi tekijän tai hänen edustajansa vaatimuksesta antaa keskeyttämismääräyksen, jos sen antamiselle on 1 momentissa mainitut edellytykset ja jos on ilmeistä, että tekijän oikeuksien toteutuminen muutoin vakavasti vaarantuisi. Tuomioistuimen on varattava sekä sille, jolle määräystä on haettu annettavaksi, että sille, joka saattaa tekijänoikeutta loukkaavaksi väitettyä aineistoa yleisön saataviin, tilaisuus tulla kuulluksi. Asian käsittelyyn sovelletaan muutoin, mitä oikeudenkäymiskaaren 8 luvussa säädetään. Tämän momentin nojalla annettu keskeyttämismääräys raukeaa, jollei 60 b §:ssä tarkoitettua kannetta nosteta kuukauden kuluessa määräyksen antamisesta.

Tämän pykälän nojalla annettu keskeyttämismääräys ei saa vaarantaa kolmannen oikeutta lähettää ja vastaanottaa viestejä.

Keskeyttämismääräystä vaatineen on korvattava sille, jolle määräys on annettu, samoin kuin asianomaisen teleliittymän haltijalle määräyksen täytäntöönpanosta aiheutunut vahinko sekä asiassa aiheutuneet kulut, jos 60 b §:ssä tarkoitettu kanne hylätään tai keskeyttämismääräys 2 momentin nojalla raukeaa.

L:lla 821/2005 lisätty 60 c § tulee voimaan 1.1.2006.

60 d § (14.10.2005/821)

Mitä edellä 60 a?60 c §:ssä säädetään, sovelletaan vastaavasti 5 luvussa säädetyn lähioikeuden haltijaan ja hänen edustajaansa.

L:lla 821/2005 lisätty 60 d § tulee voimaan 1.1.2006.

Oikeuspaikka (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 lisätty väliotsikko tulee voimaan 1.1.2006.

61 §

Laillinen tuomioistuin tämän lain vastaista radio- tai televisiolähetystä koskevassa jutussa on Helsingin [raastuvanoikeus].

Syyteoikeus (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 lisätty väliotsikko tulee voimaan 1.1.2006.

62 §

Virallinen syyttäjä ei saa nostaa syytettä muusta kuin 51 tai 52 §:ää vastaan tehdystä tekijänoikeusrikkomuksesta tai 56 e §:n 2 kohdan mukaisesta teknisen toimipiteen loukkauksrikkomuksesta, ellei asianomistaja ole ilmoittanut rikosta syytteeseen pantavaksi. (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 muutettu 1 momentti tulee voimaan 1.1.2006. Aiempi sanamuoto kuuluu:

Virallinen syyttäjä ei saa nostaa syytettä muusta kuin 51 tai 52 §:ssä olevaa säännöstä vastaan tehdystä tekijänoikeusrikkomuksesta, ellei asianomistaja ole ilmoittanut rikosta syytteeseen pantavaksi. (21.4.1995/715)

Oikeus vaatimusten esittämiseen 3 §:n säännösten tai 41 §:n 2 momentin mukaisen määräyksen rikkomisen johdosta on aina eloon jääneellä puolisoilla, suoraan ylenevässä tai alenevässä polvessa olevalla sukulaisella ja sisaruksella sekä sillä, joka ottolapseksi ottamisen perusteella on vastaavassa suhteessa tekijään. Edellä 53 §:n 1 momentissa mainitun kiellon rikkomisen ilmoittaa siinä tarkoitettu viranomainen syytteeseen pantavaksi.

8 LUKU Lain sovellettavuus

63 § (31.7.1974/648)

Tämän lain tekijänoikeutta koskevia säännöksiä sovelletaan:

- 1) Suomen kansalaisen tai Suomessa vakinaisen asuinpaikan omaavan henkilön valmistamaan teokseen;
- 2) teokseen, joka ensiksi on julkaistu Suomessa tai joka ensiksi on julkaistu toisessa valtiossa ja sen jälkeen kolmenkymmenen päivän kuluessa Suomessa;
- 3) elokuvateokseen, jonka tuottajan päätoimipaikka tai vakinainen asuinpaikka on Suomessa;
- 4) Suomessa olevaan rakennukseen; sekä
- 5) taideteokseen, joka on osana Suomessa olevasta rakennuksesta tai joka muuten on kiinnitetty maapohjaan.

Sovellettaessa 1 momentin 3 kohdan säännöstä pidetään tuottajana, jollei muuta osoiteta, henkilöä tai yhteisöä, jonka nimi on tavanmukaisesti ilmoitettu elokuva-teoksessa.

Edellä 2 b luvussa olevia säännöksiä sovelletaan, jos teoksen tekijä on Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalainen tai jos hänellä on vakinainen asuinpaikka tällaisessa valtiossa. (24.3.1995/446)

Edellä 51–53 §:ssä olevia säännöksiä sovelletaan siitä riippumatta, kuka on luonut teoksen ja missä se on julkaistu. (24.3.1995/446)

63 a § (22.12.1995/1654)

Mitä 44 a §:ssä säädetään, sovelletaan Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalaiseen ja henkilöön, jolla on vakinainen asuinpaikka tällaisessa valtiossa, sekä oikeushenkilöön, jolla on kotipaikka Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa.

64 § (24.3.1995/446)

Edellä 45 §:ssä olevia säännöksiä sovelletaan, jos:

- 1) esitys tapahtuu Suomessa;
- 2) esitys on tallennettu 2 momentissa tarkoitettulle laitteelle; tai
- 3) esitys, jota ei ole tallennettu äänitteelle, sisältyy 6 momentissa tarkoitettuun lähetykseen.

Edellä 46 §:ssä olevia säännöksiä sovelletaan laitteeseen, jonka ääni on tallennettu laitteelle Suomessa.

Edellä 46 a §:ssä olevia säännöksiä sovelletaan laitteeseen, jonka liikkuva kuva on tallennettu laitteelle Suomessa.

Mitä 47 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään, sovelletaan Suomessa tapahtuvaan julkiseen esitykseen, alkuperäiseen, muutoin kuin pyynnöstä tapahtuvaan yleisölle välittämiseen ja edelleen lähettämiseen, jos esityksessä, välittämisessä tai edelleen lähettämässä käytetään tämän pykälän 2 momentissa tarkoitettua laitetta. (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 muutettu 4 momentti tulee voimaan 1.1.2006. Aiempi sanamuoto kuuluu:

Edellä 47 §:ssä olevia säännöksiä sovelletaan Suomessa tapahtuvaan radio- ja televisiolähetykseen ja Suomessa tapahtuvaan muuhun julkiseen esittämiseen, jos lähetyksessä tai esityksessä käytetään 2 momentissa tarkoitettua laitetta.

Mitä 47 §:n 3 momentissa säädetään, sovelletaan Suomessa tapahtuvaan julkiseen esitykseen ja muuhun kuin pyynnöstä tapahtuvaan yleisölle välittämiseen, jos esityksessä tai välittämisessä käytetään kaupallisilla markkinoilla yleisön keskuuteen levitettyä tai välitettyä kuvallista musiikkitalloa, johon on Suomessa tallennettu sävellysteoksen esitys. (14.10.2005/821)

L:lla 821/2005 muutettu 5 momentti tulee voimaan 1.1.2006. Aiempi sanamuoto kuuluu:

Edellä 47 a §:ssä olevia säännöksiä sovelletaan kaikkiin radio- ja televisiolähetyksiin ja Suomessa tapahtuvaan edelleen lähettämiseen, jos lähetyksessä käytetään 2 momentissa tarkoitettua laitetta.

Edellä 48 §:ssä olevia säännöksiä sovelletaan:

- 1) Suomessa tapahtuvaan radio- ja televisiolähetykseen; sekä

2) muualla tapahtuvaan radio- ja televisiolähetykseen, jos lähettäjän päätoimipaikka on Suomessa.

Tämän lain 49 §:n 1 momentin 1 kohdan säännöksiä sovelletaan työhön, joka on ensiksi julkaistu Suomessa. Lain 49 §:n 1 momentin 2 kohdan säännöksiä sovelletaan työhön, jonka valmistanut henkilö on Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalainen tai jonka valmistajalla on vakinainen asuinpaikka Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa. Lain 49 §:n 1 momentin 2 kohdan säännöksiä sovelletaan myös työhön, jonka valmistaja on Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion lainsäädännön mukaisesti perustettu yhtiö tai elinkeinonharjoittaja, jonka kotipaikka, keskushallinto tai pääasiallinen toimipaikka on Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa. Jos tällaisella yhtiöllä tai elinkeinonharjoittajalla on ainoastaan kotipaikka Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, sovelletaan 49 §:n 1 momentin 2 kohdan säännöksiä vain, jos sen toimilla on todellinen ja jatkuva yhteys Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion talouteen. (3.4.1998/250)

Mitä 63 §:n 1 momentin 1, 2 ja 5 kohdassa säädetään teoksesta, sovelletaan vastaavasti 49 a §:ssä tarkoitettuun valokuvaan.

Edellä 50 §:ssä olevia säännöksiä sovelletaan sanomalehtitiedotukseen, joka on vastaanotettu Suomessa.

64 a § (24.3.1995/446)

Kun tämän lain mukaan suojattua teosta kuljettavat yleisön vastaanotettavaksi tarkoitetut ohjelmasignaalit saatetaan Suomessa lähettäjäyrityksen valvonnassa ja vastuulla satelliittiin johtavaan ja maata kohti palaavaan katkeamattomaan välitysketjuun, sovelletaan tähän satelliittivälitykseen yleisölle 2 §:n säännöksiä yleisön saataviin saattamisesta ja muita tämän lain radio- ja televisiolähetyksiä koskevia säännöksiä.

Jos 1 momentissa tarkoitettu satelliittivälitys yleisölle tapahtuu sellaisessa Euroopan talousalueen ulkopuolella olevassa valtiossa, jonka lainsäädännön suojataso ei vastaa tiettyjen satelliitin välityksellä tapahtuvaan yleisradiointiin ja kaapeleitse tapahtuvaan edelleen lähettämiseen sovellettavia tekijänoikeutta sekä lähioikeuksia koskevien sääntöjen yhteensovittamisesta annetun neuvoston direktiivin (93/83/ETY) 2 luvussa säädettyä suojatasoa ja

1) signaalit lähetetään kohti satelliittia Suomessa sijaitsevalta lähetysasemalta tai

2) tapauksessa, jossa ei käytetä Suomessa sijaitsevaa lähetysasemaa, Suomeen sijoittautunut lähettäjäyritys on antanut välityksen toisten tehtäväksi,

katsotaan satelliittivälityksen yleisölle tapahtuvan Suomessa. Siihen sovelletaan 2 §:n säännöksiä yleisön saataviin saattamisesta ja muita tämän lain radio- ja televisiolähetyksiä koskevia säännöksiä.

64 b § (14.10.2005/821)

Edellä 50 a, 50 b ja 50 d §:ssä säädettyjä kieltoja sovelletaan Suomessa tapahtuvaan, mainituissa pykälissä tarkoitettuun menettelyyn.

Mitä 50 c §:ssä säädetään, sovelletaan teosten käyttämiseen Suomessa.

L:lla 821/2005 lisätty 64 b § tulee voimaan 1.1.2006.

65 §

Tasavallan presidentti vastavuoroisuuden ehdolla, antaa määräyksiä tämän lain soveltamisesta toiseen maahan nähden, samoin kuin teokseen, jonka kansainvälinen järjestö on ensiksi julkaissut, ja julkaisemattomaan teokseen, jonka julkaisemiseen sellaisella järjestöllä on oikeus.

66 §

Tätä lakia on, ottaen huomioon mitä 67–71 §:ssä sanotaan, sovellettava myös kirjalliseen ja taiteelliseen teokseen, joka on valmistunut ennen lain voimaantuloa.

67 §

Aikaisemman lain nojalla valmistettuja teoksen kappaleita saa vapaasti levittää ja näyttää. Sävellysteosten nuottien vuokraamiseen ja oikeuteen tietyn maksun määräämiseen asetuksella on kuitenkin sovellettava, mitä 23 §:ssä on säädetty.

68 §

Painoladelmaa, kuvalaattaa, kehilöä ja muuta apuvälinettä, joka aikaisemman lain nojalla on valmistettu tietyn teoksen monistamista varten, saa vapaasti käyttää tarkoitukseensa vuoden 1962 loppuun sen estämättä, mitä tässä laissa on säädetty. Tämän nojalla valmistettuun kappaleeseen sovellettakoon vastaavasti, mitä 67 §:ssä on sanottu.

69 §

Sanomalehteen, aikakauskirjaan tai muuhun teokseen, jonka muodostavat eri avustajien itsenäiset avustukset ja joka on julkaistu ennen tämän lain voimaantuloa, kuuluu 5 §:ssä tarkoitettu tekijänoikeus julkaisijalle ja suoja-aika luetaan 44 §:n mukaan.

70 §

Ennen tämän lain voimaan tuloa tekijänoikeuden luovuttamisesta tehtyyn sopimukseen on sovellettava aikaisempaa lakia, kuitenkin niin, että sellaisenkin sopimuksen suhteen on noudatettava, mitä 29 §:ssä on sanottu.

Erioikeudet ja kiellot, jotka tämän lain voimaan tullessa ovat noudatettavina, jäävät edelleenkin voimaan.

71 §

Milloin tekijä ennen tämän lain voimaantuloa on luovuttanut taideteoksen tai tehnyt tilauksesta piirustuksen, on hänen oikeuteensa luovuttaa toiselle saman taideteoksen kaksoiskappale tai valmistaa teos toiselle saman piirustuksen mukaan sovellettava, mitä aikaisemmassa laissa siitä on säädetty. Tekijän oikeudesta ennen tämän lain voimaantuloa tehtyyn muotokuvaan noudatettakoon myös aikaisempaa lakia.

72 §

Mitä 66–68 §:ssä säädetään, sovelletaan vastaavasti oikeuteen, jota suojataan 5 luvussa olevan säännöksen mukaan. (22.12.1995/1654)

Jos 45 §:ssä tarkoitettu sopimus laitteeseen ottamisesta on tehty ennen tämän lain voimaan tuloa, on vastaavasti sovellettava, mitä 70 §:n 1 momentissa on sanottu.

73 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1961. Sillä kumotaan tekijänoikeudesta henkisiin tuotteisiin 3 päivänä kesäkuuta 1927 annettu laki (174/27) sekä kirjailijan ja taiteilijan oikeudesta työnsä tuotteisiin 15 päivänä maaliskuuta 1880 annetun asetuksen (8/80) 28 §.

Muutossäädösten voimaantulo ja soveltaminen:

23.8.1971/669 :

31.7.1974/648 : Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 1974.

19.12.1980/897 : Tämä laki tulee voimaan 29 päivänä joulukuuta 1980.

17.12.1982/960 : Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1983. Sitä sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa tekijänoikeuden luovutuksesta tehtyihin sopimuksiin

HE 247/81, lvk.miet. 6/82, svk.miet. 136/82

8.6.1984/442 : Tämä laki tulee voimaan 15 päivänä kesäkuuta 1984.

HE 32/84, toisen lvk.miet. 3/84, svk.miet. 58/84

27.7.1984/578: Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 1984.

HE 44/83, sivvk.miet. 6/84, svk.miet. 78/84

24.1.1986/54 : Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 1986.

HE 235/85, toisen lvk.miet. 7/85, svk.miet. 227/85

14.3.1987/309 : Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 1987.

HE 16/86, LiV.miet. 6/86, svk.miet. 239/86

11.1.1991/34 : Tämä laki tulee voimaan 16 päivänä tammikuuta 1991.

Tämän lain 23 §:n 2 momenttia ei sovelleta ennen tämän lain voimaantuloa luotuun tietokoneohjelmaan siltä osin kuin kysymys on tietokoneohjelman lainaamisesta yleisölle. Muilta osin tämän lain soveltamisesta ennen tämän lain voimaantuloa luotuun tietokoneohjelmaan säädetään erikseen. (7.5.1993/419)

Esittävän taiteilijan kirjallisen tai taiteellisen teoksen esitys, laite, jolle ääni on otettu, sekä radio- tai televisiolähetys, joka on tallennettu tai lähetetty 1 päivän syyskuuta 1961 jälkeen, on suojattu siten kuin tässä laissa säädetään.

Joka on ryhtynyt toimenpiteisiin sellaisen esityksen, äänitteen tai radio- tai televisiolähettyksen, jonka suoja on lakannut ennen tämän lain voimaantuloa, käyttämiseksi tekijänoikeuslain 45, 46 tai 48 §:ssä tarkoitettulla tavalla, saa 3 momentin säännösten estämättä käyttää mainittua suoritusta kahden vuoden ajan sen kalenterivuoden päättymisestä, jona tämä laki tuli voimaan.

Jos tämän lain voimaan tullessa suojaa nauttivan tekijänoikeuslain 49 §:ssä tarkoitetun työn valmistamisvuoden päättymisestä on kulunut 15 vuotta, suoja lakkaa tämän lain tullessa voimaan.

HE 161/90, toisen lvk.miet. 16/90, svk.miet. 287/90 7.5.1993/418 : Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana. Lain 23 §:n 3 momentti tulee

kuitenkin voimaan 1 päivänä kesäkuuta 1993. (L 418/1993 tuli A:n 1395/1993 mukaisesti voimaan 1.1.1994.)

Tätä lakia sovelletaan myös sellaiseen tietokoneohjelmaan, joka on luotu ennen tämän lain voimaantuloa. Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin toimiin ja hankittuihin oikeuksiin sovelletaan kuitenkin tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Mitä 2 momentissa säädetään, koskee tämän lain voimaan tultua myös tekijänoikeuslain muuttamisesta 11 päivänä tammikuuta 1991 annetun lain (34/91) tietokoneohjelmia koskevien säännösten soveltamista, lukuun ottamatta säännöksiä tietokoneohjelmien lainaamisesta yleisölle.

HE 211/92, SiVM 2/93 7.5.1993/419 :

HE 211/92, SiVM 2/93 16.12.1994/1254 : Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1995.

HE 278/94, SiVM 13/94 24.3.1995/446 : Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 1995.

Tätä lakia sovelletaan myös sellaisiin teoksiin sekä 45, 46, 48 ja 49 a §:ssä tarkoitettuihin suojan kohteisiin, jotka on luotu, tallennettu tai valmistettu ennen tämän lain voimaantuloa ja jotka ovat edelleen suojattuja. Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin toimiin ja hankittuihin oikeuksiin sovelletaan kuitenkin tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Esittävän taiteilijan ennen tämän lain voimaantuloa elokuvaamisesta tai äänen tallentamisesta tekemä sopimus kattaa oikeuden levittää elokuvan ja äänitteen kappaleita yleisön keskuuteen, jollei toisin ole sovittu.

Äänitteen tuottajan ennen tämän lain voimaantuloa tekemä sopimus äänitteen sisällyttämisestä elokuvaan kattaa oikeuden levittää elokuvan kappaleita yleisön keskuuteen, jollei toisin ole sovittu.

Tämän lain 25 f §:n ja 64 a §:n säännöksiä sovelletaan ennen lain voimaantuloa teosten ja esitysten yleisradioinnista satelliitin välityksellä tehtyihin sopimuksiin 1 päivästä tammikuuta 2000.

HE 287/94, SiVM 31/94, Neuvoston direktiivi 92/100/ETY; EYVL N:o L 346, 27.11.1992, s. 61,; neuvoston direktiivi 93/83/ETY; EYVL N:o L 248, 6.10.1993, s.15 21.4.1995/715 : Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1995.

HE 94/93, LaVM 22/94, SuVM 10/94 21.8.1995/1024 : Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1995.

Tällä lailla kumotaan tekijänoikeuslain muuttamisesta 21 päivänä huhtikuuta 1995 annetun lain (715/95) 56 a §:n 1 momentti ja 56 b §.

HE 42/95, LaVM 2/95 22.12.1995/1654 : Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1996.

Lakia sovelletaan myös teoksiin, jotka on luotu ennen tämän lain voimaantuloa.

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin sopimuksiin ja hankittuihin oikeuksiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Teoksen kappaleita, jotka on valmistettu ennen tämän lain voimaantuloa tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti, saa edelleen levittää ja näyttää julkisesti. Lain 19 §:n 2–4 momentin ja 2 b luvun säännöksiä sovelletaan kuitenkin myös ennen tämän lain voimaantuloa valmistettuihin kappaleisiin.

Joka on ennen tämän lain voimaantuloa valmistamalla kappaleita teoksesta tai saattamalla teosta yleisön saataville tavalla, joka on vaatinut olennaisia toimenpiteitä, ryhtynyt käyttämään sellaista teosta, jonka suoja on lakannut ennen tämän lain voimaantuloa, saa tämän lain säännösten estämättä saattaa aloitetun käytön loppuun tavanomaisessa ja käytön kannalta tarpeellisessa laajuudessa 1 päivään tammikuuta 2003 mennessä. Mitä edellä säädetään aloitetun käytön loppuun saattamisesta, koskee myös sitä, joka on vastaavissa olosuhteissa ryhtynyt olennaisiin toimenpiteisiin valmistukseen teoksesta kappaleita tai saattaakseen teosta yleisön saataviin. Näiden säännösten perusteella valmistettuja kappaleita saa edelleen levittää ja näyttää julkisesti. Niihin sovelletaan kuitenkin lain 19 §:n 2–4 momentin ja 2 b luvun säännöksiä.

Jos teos sisältyy tallenteeseen, jonka lähettäjäyrittäjä on suojan lakattua tallentanut nimenomaan käytettäväksi radio- tai televisiolähetyksissä, ja jos tallennus on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, saadaan teosta edelleen käyttää lähetyksissä tämän lain säännösten estämättä 1 päivään tammikuuta 2003 asti. Tämä koskee julkisen esittämisen osalta myös teoksia, jotka on otettu elokuvaa sisältävään tallenteeseen.

Mitä edellä 2–6 momentissa säädetään, sovelletaan vastaavasti lain 45, 46, 46 a ja 48 §:ssä tarkoitettuihin suojan kohteisiin.

Mitä edellä 2–6 momentissa säädetään, sovelletaan

- 1) teoksiin, joiden alkuperämaa on Euroopan talousalueeseen kuuluva valtio,
- 2) edellä 7 momentissa tarkoitettuihin suojan kohteisiin, jotka ovat peräisin Euroopan talousalueeseen kuuluvasta valtiosta ja joiden suojasta Suomessa on erikseen säädetty, sekä

3) Maailman kauppajärjestön perustamissopimuksen teollis- ja tekijänoikeuksien kauppaan liittyviä näkökohtia koskevan liitesopimuksen (SopS 5/95) 14 artiklan 1, 2 ja 4 kappaleiden mukaisesti äänitteitä koskeviin oikeuksiin siten kuin sanotun artiklan 6 kappaleessa on määrätty.

Muihin kuin edellä 8 momentissa tarkoitettuihin teoksiin ja muihin suojan kohteisiin tätä lakia sovelletaan ainoastaan, mikäli ne ovat suojattuja tämän lain voimaan tullessa.

HE 8/95, SiVM 13/95, EV 162/95 Neuvoston direktiivi 93/98/ETY; EYVL N:o L 290, 24.11.1993, s. 9 25.4.1997/365 : Tämä laki tulee voimaan 15 päivänä toukokuuta 1997.

HE 185/1996, SiVM 1/1997, EV 20/1997 31.10.1997/967 :
Tämä laki tulee voimaan 10 päivänä marraskuuta 1997.

Lakia sovelletaan myös sellaisiin teoksiin, jotka on luotu ennen lain voimaantuloa ja jotka ovat edelleen suojattuja.

Ennen lain voimaantuloa tehtyihin toimiin sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Lain 29 a §:ää sovelletaan aikaisintaan 19 päivänä marraskuuta 1992 tehtyihin sopimuksiin. Ennen 1 päivää heinäkuuta 1994 tehtyjen sopimusten osalta oikeus korvaukseen on kuitenkin vain, jos tekijä on tehnyt tätä koskevan vaatimuksen ennen 1 päivää tammikuuta 1997.

Mitä 2–4 momentissa säädetään, sovelletaan vastaavasti esittäviin taiteilijoihin ja 45 §:ssä tarkoitettuihin suojan kohteisiin.

HE 43/1997, SiVM 17/1997, EV 126/1997, Neuvoston direktiivi 92/100/ETY; EYVL N:o L 346, 27.11.1992, s. 61 16.12.1997/1170 : 3.4.1998/250 : Tämä laki tulee voimaan 15 päivänä huhtikuuta 1998.

Lakia sovelletaan myös teoksiin, jotka on luotu ennen lain voimaantuloa, ja lain 49 §:ssä tarkoitettuihin suojan kohteisiin, jotka on valmistettu ennen lain voimaantuloa.

Lain 49 §:ssä tarkoitetut suojan kohteet, jotka on valmistettu 31 päivän joulukuuta 1982 jälkeen, ovat suojattuja 1 päivään tammikuuta 2013.

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin toimiin sekä hankittuihin oikeuksiin ja tehtyihin sopimuksiin sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Lain 49 §:ssä tarkoitettujen suojan kohteiden kappaleita, jotka on valmistettu ennen tämän lain voimaantuloa tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti, saa edelleenkin levittää ja näyttää julkisesti. Tekijänoikeuslain 19 §:n 2 momentin säännöksiä sovelletaan kuitenkin tämän lain 49 §:n 3 momentin mukaisesti myös suojan kohteiden kappaleisiin, jotka on valmistettu ennen tämän lain voimaantuloa.

Joka on ennen tämän lain voimaantuloa valmistamalla kappaleita sellaisesta 49 §:ssä tarkoitettusta suojan kohteesta, joka ei ollut suojattu ennen tämän lain voimaantuloa, tai saattamalla sellaista yleisön saataviin tavalla, joka on vaatinut olennaisia toimenpiteitä, ryhtynyt käyttämään sellaista suojan kohdetta, saa lain säännösten estämättä saattaa aloitetun käytön loppuun tavanomaisessa ja käytön kannalta tarpeellisessa laajuudessa vuoden 1999 loppuun mennessä. Mitä edellä säädetään aloitetun käytön loppuun saattamisesta, koskee myös sitä, joka on vastaavissa olosuhteissa ryhtynyt olennaisiin toimenpiteisiin valmistukseen suojan kohteesta kappaleita tai saattaakseen sitä yleisön saataviin. Näiden säännösten perusteella valmistettuja kappaleita saa edelleenkin levittää ja näyttää julkisesti. Niihin sovelletaan kuitenkin tekijänoikeuslain 19 §:n 2 momentin säännöksiä tämän lain 49 §:n 3 momentin mukaisesti.

HE 170/1997, SiVM 2/1998, EV 15/1998

9.10.1998/748 : Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1999.

Toimenpiteisiin tämän lain täytäntöönpanemiseksi voidaan ryhtyä ennen sen voimaantuloa.

HE 34/1998, SuVM 3/1998, LiVM 6/1998, EV 87/1998 23.5.2003/398 :

Tämä laki tulee voimaan 25 päivänä heinäkuuta 2003.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

HE 112/2002, LiVM 26/2002, EV 272/2002, Puitedirektiivi 2002/21/EY ; EYVL N:o L 108, Valtuutusdirektiivi 2002/20/EY ; EYVL N:o L 108, Käyttöoikeusdirektiivi 2002/19/EY ; EYVL N:o L 108, Yleispalveludirektiivi 2002/22/EY ; EYVL N:o L 108 14.10.2005/821 :

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2006. Lain 13 ja 13 a §, 14 §:n 1 momentti, 16 d §, 25 a §:n 2 momentti, 25 f §:n 3 momentti, 25 g, 25 h, 26, 26 a, 26 b, 26 e ja 26 h § tulevat kuitenkin voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007 ja 16 b §:n 1 momentin 2 kohta, 16 c §:n 1 momentin 2 ja 3 kohta ja 16 c §:n 3 momentti valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Tätä lakia sovelletaan myös sellaisiin teoksiin sekä 45, 46, 46 a, 48, 49 ja 49 a §:ssä tarkoitettuihin suojan kohteisiin, jotka on luotu, tallennettu tai valmistettu ennen tämän lain voimaantuloa ja jotka ovat edelleen suojattuja.

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin toimiin sekä hankittuihin oikeuksiin ja tehtyihin sopimuksiin sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Tämän lain 19 §:n 1 momenttia sovelletaan sellaisiin teosten kappaleisiin sekä lain 49 ja 49 a §:n mukaisten suojan kohteiden kappaleisiin, jotka on tekijän tai 49 tai 49 a §:ssä tarkoitetun oikeuden haltijan suostumuksella ensimmäisen kerran myyty tai muutoin pysyvästi luovutettu Euroopan talousalueella tämän lain voimaantulon jälkeen.

Tämän lain 49 a §:ssä tarkoitettujen suojan kohteiden kappaleita, jotka on valmistettu ennen tämän lain voimaantuloa ja jotka ovat suojattuja tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti, saa edelleenkin levittää tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

HE 28/2004, SuVM 1/2005, SiVM 6/2005, EV 100/2005, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/29/EY (32001L0029); EYVL N.o L 167, 22.6.2001, s. 10